

SUD
EUROPSKE UNIJE

GODIŠNJI PREGLED GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2020.

„Sud Europske unije:
jamac zaštite prava Unije
za 450 milijuna građana“

Godišnje izvješće 2020.
Godišnji pregled

Sud Europske unije jedna je od sedam europskih institucija.

Zadaća je Suda, kao pravosudnog tijela Unije, osigurati poštovanje europskog prava brigom za tumačenje i ujednačenu primjenu Ugovorâ i provedbom nadzora zakonitosti akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije.

Svojom sudskom praksom institucija pridonosi očuvanju Unijinih vrijednosti i radi na izgradnji europskog projekta.

Sud Europske unije sastoji se od dvaju sudova: „Suda“ i „Općeg suda Europske unije“.

Sadržaj

Predsjednikov predgovor	5
1 Ukratko o 2020.	7
A Godina u slikama.....	8
B Godina u brojkama	22
2 Pravosudna aktivnost	27
A Osvrt na najvažnije presude godine	28
B Ključne brojke o pravosudnoj aktivnosti.....	56
3 Godina posvećena prilagodbi i kontinuiranom djelovanju javne službe europskog pravosuđa	63
A Tajnikova uvodna riječ.....	64
B Faze upravljanja krizom	69
C Pregled aktivnosti Suda za vrijeme pandemije	72
Focus Rasprave na daljinu.....	74
Focus Odnosi s javnošću.....	76
Focus Doprinis Glavne uprave za višejezičnost kontinuiranom djelovanju institucije.....	80
Focus Informacijske tehnologije u uvjetima pandemije	81
4 Institucija koja poštuje okoliš	83
5 Pogledi prema budućnosti	87
6 Ostanite povezani!	91

”

Razvijanjem inovativnih tehnoloških rješenja u rekordnom roku osigurano je najnormalnije moguće funkcioniranje sudova i kontinuirano djelovanje u službi europskog pravosuđa.

... moram s ponosom istaknuti da je, unatoč poteškoćama s kojima smo se svi suočili u privatnom i profesionalnom životu, osoblje u cjelini pokazalo prilagodljivost i ustrajnost koji su Sudu i Općem sudu omogućili da osiguraju učinkovito postupanje u predmetima i kvalitetu odluka koje donose, a sve u interesu stranaka.

”

Predsjednikov predgovor

U Europi, kao i u ostatku svijeta, proteklu je godinu uvelike obilježila pandemija bolesti COVID-19, koja je poremetila naš privatni i društveni život, te naše radne navike. Zahvaljujući kriznim planovima koje je Sud prethodno izradio, kao i sposobnosti prilagodbe i hvalevrijednom djelovanju članova i osoblja institucije, bilo je moguće uspješno se nositi s tom neočekivanom situacijom.

Razvijanjem inovativnih tehnoloških rješenja u rekordnom roku osigurano je najnormalnije moguće funkcioniranje sudova i kontinuirano djelovanje u službi europskog pravosuđa.

Institucija je poduzela odgovarajuće mjere kako bi zaštitila svoje osoblje i spriječila interno širenje virusa te kako bi osigurala da radni uvjeti budu slični uobičajenim uvjetima. Nakon prisilnog prekida rasprava od sredine ožujka do kraja svibnja, institucija je uspjela zajamčiti njihovo ponovno održavanje, osiguravajući pritom zaštitu svih osoba pozvanih da na njima sudjeluju.

Zdravstvena kriza u ograničenoj je mjeri utjecala na godišnju statistiku. Zbog smanjene aktivnosti nacionalnih sudova u prvim mjesecima pandemije broj novih predmeta nije dosegnuo rekordnu razinu iz 2019., ali je i dalje blizu broja iz 2018. i 2017. S druge strane, broj riješenih predmeta tek se blago smanjio zahvaljujući primjeni različitih mjera kojima se nastojao riješiti problem nemogućnosti održavanja rasprava tijekom više od dva mjeseca i ograničenja kretanja nakon što su se one ponovno počele održavati. Stoga valja napomenuti da je, unatoč kritičnim okolnostima u 2020. godini, razina aktivnosti dvaju sudova bila slična onoj iz 2017., čak i viša od one iz 2016.

Najznačajnija sudska praksa u protekloj godini, sažeta u ovom godišnjem pregledu, obuhvaća važne presude, osobito one u području temeljnih sloboda i načela vladavine prava. Te presude svjedoče o ključnoj ulozi sudova Unije unutar europskog institucionalnog sustava te u odnosu na gospodarske subjekte i građane.

Još je jedan događaj obilježio 2020.: Ujedinjena Kraljevina konačno se povukla iz Europske unije 31. siječnja u ponoć, nakon više od 47 godina dijeljenja zajedničke sudbine. Institucija se zbog Brexita morala oprostiti od svojih britanskih članova, ali to nije utjecalo na položaj britanskog osoblja na dužnosti.

U ovom osvrtu na 2020. godinu moram s ponosom istaknuti da je, unatoč poteškoćama s kojima smo se svi suočili u privatnom i profesionalnom životu, osoblje u cjelini pokazalo prilagodljivost i ustrajnost koji su Sudu i Općem sudu omogućili da osiguraju učinkovito postupanje u predmetima i kvalitetu odluka koje donose, a sve u interesu stranaka. Mjere i promjene uvedene kako bi se došlo do tih rezultata mogle bi instituciji poslužiti kao pouka i prilika za budućnost, u skladu s njezinim ciljem stalnog unapređivanja javne službe europskog pravosuđa.

Koen Lenaerts
Predsjednik Suda Europske unije

1

Ukratko o 2020.

A | Godina u slikama
B | Godina u brojkama

A | Godina u slikama

13. SIJEČNJA

Svečana prisega Komisije Ursule von der Leyen

Na svečanoj sjednici pred Sudom predsjednica **Ursula von der Leyen** i **novi članovi Europske komisije** polažu svečanu prisegu predviđenu Ugovorima, u prisutnosti Njegove Kraljevske Visosti Velikog Vojvode Henrija od Luksemburga, predsjednika Zastupničkog doma Velikog Vojvodstva Luksemburga, Fernanda Etgena, i predsjednika vlade Velikog Vojvodstva Luksemburga, Xaviera Bettela. Koen Lenaerts, predsjednik Suda, u svojem govoru podsjeća da je polaganje svečane prisega ustaljena praksa koja simbolizira Uniju utemeljenu na vladavini prava.

17. SIJEČNJA

Pokretanje postupka u predmetima *Junqueras i Vies i dr./Parlament*

Opći sud u nekoliko predmeta povezanih s izborima za Europski parlament iz 2019. treba odlučiti o tužbama koje su podnijeli **katalonski zastupnici** među kojima su C. Puigdemont i Casamajó te O. Junqueras i Vies ([T-100/20](#), [T-115/20](#), [T-613/20](#)).

27. SIJEČNJA

Sastanak s CCBE-om

Delegacija Vijeća odvjetničkih komora Europe (CCBE) susrela se s članovima Suda i Općeg suda radi razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa, osobito u pogledu **postupovnih aspekata funkcioniranja sudova Unije**. CCBE predstavlja odvjetničke komore 45 zemalja (odnosno više od milijun europskih odvjetnika).

29. SIJEČNJA

Postavljanje skulpture „Erma di Erodotu/Tucidide“ (dvostrana herma Herodota i Tukidida)

Sud je primio **dvostranu skulpturu** dvojice grčkih povjesničara Herodota i Tukidida koji gledaju u suprotnim smjerovima. Mramorna replika brončanog originala s kraja 4. stoljeća prije Krista dio je kolekcije Farnese te je na posudbi iz Nacionalnog arheološkog muzeja u Napulju. Herodot se smatra prvim povjesničarom koji se u svojem radu oslanjao na terenska istraživanja, a Tukidid prvim koji se u svojim povijesnim zapisima vodio preciznošću, oslanjajući se pritom na razum.

31. SIJEČNJA

Ujedinjena Kraljevina istupa iz Europske unije

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije stupa na snagu u ponoć, 47 godina nakon što joj je pristupila. **Sud ostaje nadležan** za odlučivanje u svakom postupku koji je pokrenula Ujedinjena Kraljevina ili koji je pokrenut protiv nje, te za odlučivanje u prethodnom postupku o zahtjevima sudova Ujedinjene Kraljevine koji su podneseni prije isteka prijelaznog razdoblja koje završava na kraju 2020.

Veljača

6. VELJAČE

Oproštajna svečanost

Na Općem sudu održana je svečanost povodom prestanka dužnosti nakon Brexita **Iana Stewarta Forrester**a, suca Općeg suda od 2015. do 2020.

12. VELJAČE

Oproštajna svečanost

Na Sudu je održana svečanost povodom prestanka dužnosti nakon Brexita **Christophera Vajde**, suca od 2012. do 2020.

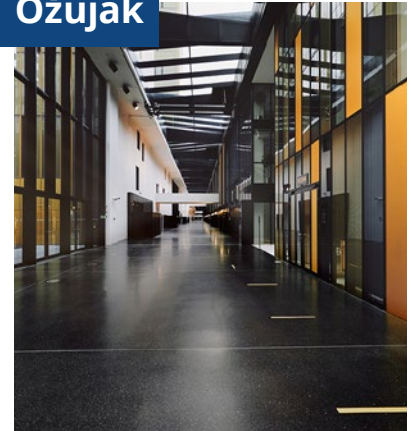
13. VELJAČE

Polaganje prisega dvoje članova Revizorskog suda i europske ombudsmanice

Novi članovi Revizorskog suda **François-Roger Cazala** (Francuska) i **Joëlle Elvinger** (Luksemburg) te europska ombudsmanica **Emily O'Reilly** (Irska), povodom obnove mandata, na svečanoj su sjednici pred Sudom svečano prisegnuli da će potpuno neovisno obavljati svoje dužnosti u općem interesu Unije.

Ožujak

16. OŽUJKA

Na daljinu ... ali i dalje zajedno

Kako bi pridonio borbi protiv širenja pandemije bolesti COVID-19 i kako bi zaštitio svoje osoblje, Sud uspostavlja **opći rad na daljinu**. Osim za osobe koje obavljaju nužne zadaće, prostorije institucije nedostupne su za osoblje i posjetitelje.

16. OŽUJKA

Pokretanje postupka pred Sudom u predmetu *Lufthansa*

Od Suda se traži da provjeri je li Direktiva o uporabi **osobnih podataka o putnicima u zračnom prometu iz evidencije podataka o putnicima (PNR)** u svrhu sprečavanja i otkrivanja, među ostalim, kaznenih djela terorizma u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima ([C-148/20](#), [C-149/20](#) i [C-150/20](#)).

23. OŽUJKA

Stupanje na dužnost novog nezavisnog odvjetnika

Jean Richard de la Tour (Francuska) imenovan je nezavisnim odvjetnikom Suda, u zamjenu za Yvesa Bota. S obzirom na zdravstvenu krizu, polaganje prisege održano je na daljinu, putem videokonferencije, u prisutnosti predsjednika, prvog nezavisnog odvjetnika i tajnika Suda.

24. OŽUJKA

Pokretanje postupka pred Općim sudom u predmetu *Tartu Agro/Komisija*

Estonsko poljoprivredno-prehrambeno društvo Tartu Agro traži poništenje odluke Komisije, koja je zaključila da je estonska država dodijelila nezakonitu **državnu potporu** jer je tom društvu dala u zakup poljoprivredna zemljišta po cijeni nižoj od tržišne. Istodobno, rješenjem u postupku privremene pravne zaštite **obustavljen je povrat iznosa zbog zdravstvene krize povezane s bolešću COVID-19**. Društvo se poziva na financijske posljedice pandemije i na rizik da će, u slučaju povrata iznosa, morati prekinuti svoju djelatnost, što bi imalo posljedice na sigurnost opskrbe države članice hranom ([T-150/20](#)).

26. OŽUJKA

Prve odluke objavljene u režimu ograničenog kretanja

Od tog datuma, uzimajući u obzir zdravstvenu krizu, presude Suda i Općeg suda objavljuju se i mišljenja nezavisnih odvjetnika iznose jednom tjedno na **jedinstvenoj raspravi** pred Sudom i Općim sudom.

Travanj

2. TRAVNJA

Presuda u predmetu *Coty Germany/Amazon*

Amazon ne povređuje pravo žiga time što **na Amazon-Marketplaceu** samo **skladišti** proizvode kojima se povređuje pravo žiga ([C-567/18](#)).

→ ([vidjeti str. 51](#))

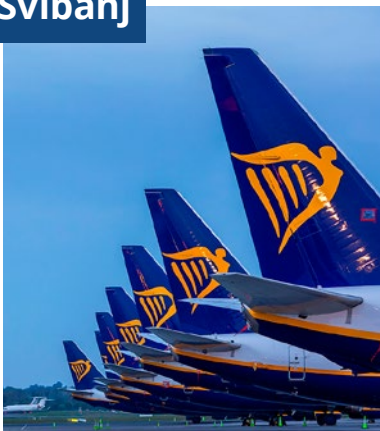
23. TRAVNJA

Presuda u predmetu *NH/Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*

Homofobne izjave koje je dala osoba koja ima odlučujući utjecaj na poslodavčevu politiku zapošljavanja predstavljaju diskriminaciju u području zapošljavanja i obavljanja zanimanja. Udruženje može pred sudom zahtijevati naknadu štete, čak i ako oštećenik nije odrediv ([C-507/18](#)).

→ ([vidjeti str. 28](#))

1. SVIBNJA

Pokretanje postupka pred Općim sudom u predmetu *Ryanair/ Komisija*

Prva tužba u dugom nizu, koju je društvo Ryanair podnijelo protiv Komisijinih odluka kojima se odobravaju **potpore** koje je nekoliko država članica **dodijelilo** u korist određenih zračnih prijevoznika **u kontekstu pandemije bolesti COVID-19** ([T-238/20](#)).

9. SVIBNJA

Dan Europe na društvenim mrežama

Povodom obljetnice Schumanove deklaracije, **Sud je virtualno proslavio Dan Europe** zahvaljujući društvenim mrežama, odnosno na **platformama Twitter i LinkedIn**. Sud je odgovarao na pitanja građana i pozvao ih da radi boljeg upoznavanja s aktivnostima Suda pogledaju [videa na njegovu kanalu na YouTubeu u kojima se pojašnjava njegova uloga i sudska praksa](#).

25. SVIBNJA

Raspravne dvorane ponovno otvaraju svoja vrata

Rasprave pred Sudom i Općim sudom postupno se počinju ponovno održavati i dio osoblja vraća se u zgrade institucije radi **obavljanja zadataka koji se ne mogu izvršavati na daljinu**. Pravilno odvijanje rasprava osigurava se najstrožim zdravstvenim mjerama.

25. SVIBNJA

Prva rasprava pred Sudom održana putem videokonferencije

Sud je s **intervenijentima** putem videokonferencije održao svoju prvu raspravu na daljinu.

Lipanj

24. LIPNJA

Pokretanje postupka pred Sudom u predmetu *Komisija/Španjolska*

Tužba zbog povrede obveze protiv Španjolske čije odredbe o pravnom sustavu **odgovornosti države za povrede prava Unije** povređuju, prema Komisijinu mišljenju, načela ekvivalentnosti i djelotvornosti ([C-278/20](#)).

30. LIPNJA

Prva rasprava pred Općim sudom održana putem videokonferencije

Opći sud održao je s **intervenijentima** putem videokonferencije svoju prvu raspravu na daljinu.

Srpanj

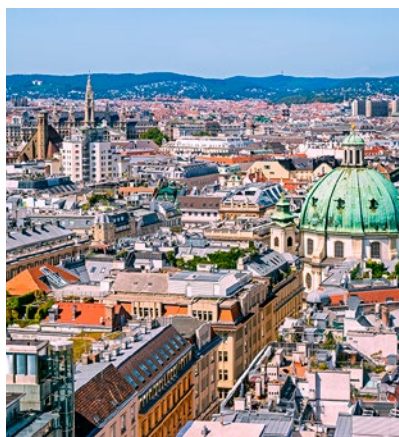

15. SRPNJA

Pokretanje novog postupka pred Sudom u predmetu *Facebook/Irska*

Sud treba utvrditi jesu li udruge za zaštitu potrošača ovlaštene pred sudom istaknuti **povrede pravila u području zaštite osobnih podataka** na platformama kao što je **Facebook** ([C-319/20](#)).

22. SRPNJA

Pokretanje postupka pred Sudom u predmetu *Komisija/Austrija*

Tužbom zbog povrede obveze Komisija osporava **indeksaciju obiteljskih davanja** koju Austrija primjenjuje na građane Europske unije koji u njoj rade, a čija djeca žive u drugoj državi članici, u kojoj se trošak života smatra nižim ([C-328/20](#)).

Kolovoz

6. KOLOVOZA

Rasprava u predmetu *XC*

U hitnom prethodnom postupku (PPU) u pogledu **više europskih uhidbenih naloga koje je država članica izdala protiv iste osobe** održana je rasprava 16. srpnja 2020. Presuda, čiji su zaključci izneseni 6. kolovoza, objavljena je 24. rujna, odnosno četiri i pol mjeseca nakon pokretanja postupka ([C-195/20 PPU XC](#)).

14. KOLOVOZA

Pokretanje postupka pred Općim sudom u predmetu *Daimler AG/Komisija*

Opći sud treba odlučiti o provedbenoj odluci Komisije koja se odnosi na privremeni izračun **prosječnih specifičnih emisija CO₂** i ciljnih vrijednosti specifičnih emisija za proizvođače automobila i lakih gospodarskih vozila za 2018. ([T-509/20](#)).

Rujan

10. RUJNA

Stupanje na dužnost novog nezavisnog odvjetnika na Sudu

Athanasios Rantos (Grčka), imenovan nezavisnim odvjetnikom, u zamjenu za Eleanor Sharpston (Ujedinjena Kraljevina), polaže prisegu na javnoj raspravi Suda.

25. RUJNA

Pokretanje postupka pred Sudom u predmetu *Komisija/Irska i dr.*

Žalba protiv presude Općeg suda od 15. srpnja 2020. (spojeni predmeti T-778/16 i T-892/16) kojom je poništena Komisijina odluka o državnoj potpori (**prethodna porezna mišljenja**) koju je Irska dodijelila društvu **Apple** ([C-465/20](#)).

Listopad

28. RUJNA

Svečana prisega članova Ureda europskog javnog tužitelja

Kako bi se svečano obilježio službeni početak djelovanja Ureda europskog javnog tužitelja, na Sudu je održana inauguracijska sjednica. Glavna europska tužiteljica **Laura Codruța Kövesi** (Rumunjska) i **europski tužitelji koje su imenovale države članice** polažu svečanu prisegu da će poštovati obveze koje proizlaze iz njihove dužnosti.

6. LISTOPADA

Stupanje na dužnost dvaju novih sudaca na Sudu

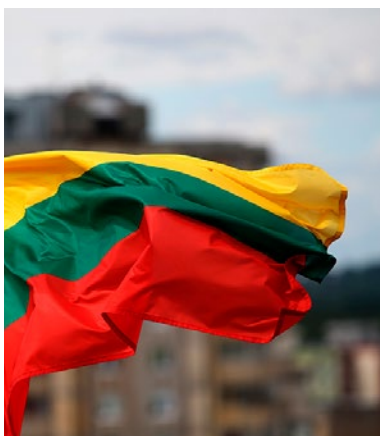
Održana je svečana sjednica povodom polaganja prisega i stupanja na dužnost sutkinje **Inete Ziemele** (Latvija), u zamjenu za Egilsa Levitsa, i suca **Jana Passera** (Češka Republika), u zamjenu za Jiříja Malenovskog.

19. LISTOPADA

Službeni posjet Njemačkoj

Delegacija Suda otputovala je u Karlsruhe (Njemačka) u okviru službenog posjeta na poziv **Bundesverfassungsgerichta** (Savezni ustavni sud).

23. LISTOPADA

Pokretanje postupka pred Sudom u predmetu *Litva/Vijeće i Parlament*

Prva u nizu tužbi koje su države članice podnijele protiv nekoliko odredbi propisa koji čine „**paket za mobilnost**“ o reformi sektora cestovnog prometa ([C-541/20](#)).

24. LISTOPADA

Europski dan pravosuđa

Taj se dan obilježava od 2003. kako bi se **europskim građanima omogućilo da bolje razumiju svoja prava i da budu informirani o funkcioniranju pravosudnih sustava** (pravosuđe, medijacija, izvršenje sudskih odluka itd.) te kako bi se pravosuđe učinilo pristupačnijim. Za izdanje 2020. Vijeće Europe organiziralo je i podržalo niz virtualnih događanja. Sud sudjeluje tako što na društvenim mrežama putem platformi Twitter i LinkedIn obavještava građane o glavnim obilježjima svojeg rada i o doprinosima prethodnog postupka njihovu svakodnevnom životu.

30. LISTOPADA

Dva računa Suda na Twitteru imaju više od 100 000 pratitelja

Sud od 2013. ima dva računa na Twitteru, na francuskom i engleskom jeziku, u svrhu brzog i sažetog priopćavanja bitnih informacija **o postupcima, važnim presudama i mišljenjima te o događajima koji se odnose na instituciju**. Ove su godine ta dva računa imala više od 100 000 pratitelja (u odnosu na 81 552 u 2019.).

Studeni

18. STUDENOGA

Presuda u predmetu *Lietuvos geležinkeliai/ Komisija*

Opći sud potvrđuje Komisijinu odluku o utvrđenju **zlouporebe vladajućeg položaja litavskog nacionalnog željezničkog poduzeća** na litavskom tržištu željezničkog prijevoza tereta ([T-814/17](#)).

→ ([vidjeti str. 47](#))

Prosinac

2. PROSINCA

Podnošenje zahtjeva za donošenje mišljenja

Belgija od Suda traži da donese mišljenje o usklađenosti **nacrta moderniziranog Ugovora o Energetskoj povelji** s Ugovorima Europske unije, osobito u području rješavanja sporova ([Mišljenje 1/20](#)).

4. PROSINCA

68. obljetnica osnivanja Suda

Sud ovaj događaj obilježava **na društvenim mrežama** putem platformi Twitter i LinkedIn tako što građanima daje pregled najvažnijih presuda donesenih 2020.

16. PROSINCA

Presuda u predmetu *International Skating Union/ Komisija*

Pravila Međunarodnog klizačkog saveza (ISU) koja predviđaju stroge sankcije protiv sportaša koji sudjeluju na natjecanjima u brzom klizanju koja ISU ne priznaje **protivna su pravilima Unije u području tržišnog natjecanja (T-93/18)**.

→ (vidjeti str. 47)

17. PROSINCA

Presuda u predmetu *Centraal Israëlitisch Consistorie van België i dr.*

Države članice u svrhu poticanja dobrobiti životinja u okviru obrednog klanja mogu nametnuti **postupak reverzibilnog omamljivanja** koji ne dovodi do smrti životinje a da pritom ne povrijede temeljna prava zaštićena Poveljom ([C-336/19](#)).

→ (vidjeti str. 29)

22. PROSINCA

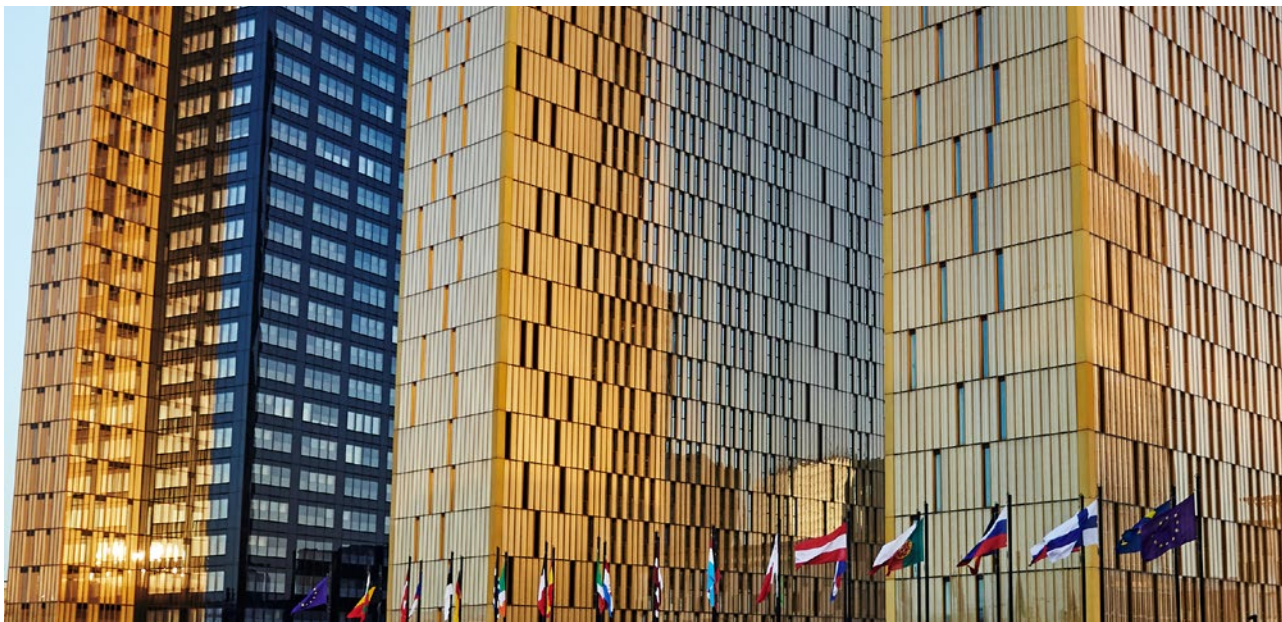
Izvješće Suda o funkcioniranju Općeg suda

U okviru praćenja **provedbe reforme sudskog ustrojstva Unije, Sud Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji podnosi izvješće**

o funkcioniranju Općeg suda.

U njemu se naglasak stavlja na pitanja učinkovitosti Općeg suda, potrebe za povećanjem broja sudaca na 54 i djelotvornosti te mjere, optimalnog i učinkovitog korištenja raspoloživim sredstvima te daljnjeg osnivanja specijaliziranih vijeća.

B | Godina u brojkama

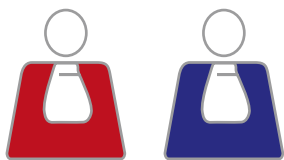
Sud Europske unije uspio je u 2020. održati visoku razinu aktivnosti u okolnostima koje su obilježili rad na daljinu i ograničenja kretanja koja su onemogućila održavanje rasprava u razdoblju od 16. ožujka do 25. svibnja 2020. Nakon tog datuma, uz poštovanje strogih zdravstvenih mjera, vrata raspravnih dvorana otvorena su zastupnicima stranaka i javnosti, u interesu dobrog sudovanja te u skladu s načelom javnosti rasprava.

Mjere ograničenja kretanja i restrikcije namijenjene zaustavljanju pandemije koje je donijela većina država članica neizbježno su imale određeni učinak na društvenu i gospodarsku aktivnost te na aktivnost sudova država članica, što je dovelo do smanjenja broja novih predmeta. **Ukupno 1582 nova predmeta pred dvama sudovima Unije** manje je od rekordnog broja iz prethodne godine (1905), ali na razini približnoj onoj iz 2018. (1683) odnosno 2017. (1656).

Sličan trend može se zapaziti i u pogledu **riješениh predmeta**. Njihov broj iznosio je **1540**, što je manje od broja iz 2019. i rekorda iz 2018., ali čini razinu aktivnosti jednaku onoj iz 2017., čak i veću od one iz 2016. Da bi se taj rezultat pravilno vrednovao, valja ga promatrati u svjetlu činjenice da su dva suda u protekloj godini, tijekom više od dva mjeseca, bila spriječena održavati rasprave.

Naposljetku, **prosječno trajanje postupaka u predmetima riješenima pred dvama sudovima iznosilo je 15,4 mjeseca, što je najkraće trajanje ikad**, i što svjedoči o stalnoj težnji za ostvarivanjem veće učinkovitosti u upravljanju postupcima.

Institucija u 2020.

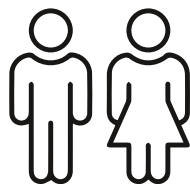

81
sudac

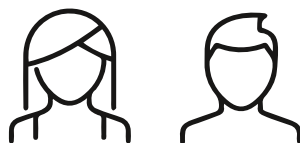

11
nezavisnih
odvjetnika

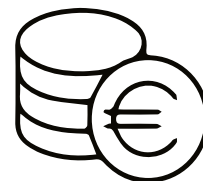
iz
27
država članica

2235
službenika i članova drugog
osoblja

61 % **39 %**
1359 žena
876 muškaraca

PRORAČUN

437
milijuna eura

Prema zastupljenosti žena na višim položajima u administraciji, Sud se nalazi iznad prosjeka europskih institucija.

Žene zauzimaju

54 % administratorskih radnih mjesta

41 % srednjih i viših rukovodećih radnih mjesta

Sudska godina (uključeni svi sudovi)

1582

nova predmeta

1540

riješenih predmeta

2542

neriješena predmeta

159 110

podnesaka upisanih
u upisnike tajništava

Prosječno trajanje
postupaka

15,4 mjeseca

Sud

15,4 mjeseca

Opći sud

15,4 mjeseca

**Postotak postupovnih
akata podnesenih
putem aplikacije
e-Curia**

Sud

79 %

Opći sud

95 %

**Korisnički računi za
aplikaciju e-Curia**

7378

(što je povećanje od 12 % u odnosu
na 2019.)

2568

sudskih obavijesti objavljenih
u *Službenom listu Europske
unije*

e-Curia je aplikacija Suda Europske unije koja zastupnicima stranaka u predmetima koji se pokreću pred Sudom i Općim sudom, te nacionalnim sudovima u okviru zahtjeva za prethodnu odluku upućenih Sudu omogućuje isključivo elektroničku razmjenu postupovnih akata s tajništvima.

e-Curia: računalna aplikacija koja omogućuje razmjenu sudskih dokumenata

[pogledajte video na YouTubeu](#)

Jezične službe

Kao višejezična pravosudna institucija, Sud mora moći riješiti predmet bez obzira na to na kojem je od Unijinih službenih jezika postupak pokrenut. On također osigurava širenje svoje sudske prakse na svim službenim jezicima Unije.

24

moguća jezika
postupka, odnosno

552

moguće jezične
kombinacije

601

pravnik lingvist za
prevođenje pisanih
dokumenata

Radno opterećenje
(stranice za prevođenje)

1 145 000

Broj stranica prevedenih
u prevoditeljskoj službi

1 170 000

Rezultat mjera štednje koje su sudovi donijeli radi
smanjenja potreba za prevođenjem

480 000
stranica

70

usmenih prevoditelja za
rasprave i sjednice

445

rasprava i sjednica održanih
uz simultano prevođenje

Prevođenje na Sudu odvija se u skladu s obvezujućim jezičnim sustavom koji predviđa mogućnost korištenja sva 24 službena jezika Europske unije. Svi dokumenti koji se prevode izrazito su stručni pravni tekstovi. Zato jezična služba Suda zapošljava samo **pravnike lingviste** sa završenim pravnim obrazovanjem i temeljitim znanjem najmanje dvaju službenih jezika koji nisu njihov materinski jezik.

2

Pravosudna aktivnost

A | Osvrt na najvažnije presude godine

B | Ključne brojke o pravosudnoj aktivnosti

A | Osvrt na najvažnije presude godine

Unija koja se temelji na vrijednosti čovjeka i vladavini prava

Zašto Sud Europske unije postoji?

[Pogledati video na YouTubeu](#)

U 2020. obilježena je 20. godišnjica proglašenja Povelje Europske unije o temeljnim pravima (Povelja) u kojoj se, kao i u Ugovoru o Europskoj uniji, izričito upućuje na vladavinu prava, kao jednu od vrijednosti koje su zajedničke državama članicama Unije i na kojima se ona temelji.

Poveljom se osobito propisuje dostojanstvo, sloboda i jednakost pred zakonom svih pojedinaca kao ljudi, radnika, građana ili stranaka u sudskom postupku. Njezina 54 članka odražavaju preobrazbu iz Europe u kojoj je Zajednica usredotočena na gospodarske interese u Europu u kojoj se Unija temelji na vrijednosti čovjeka.

Sud je 2020. u nekoliko navrata tumačio Povelju i načelo vladavine prava te je pritom imao odlučujuću ulogu u obrani temeljnih sloboda, borbi protiv diskriminacije i izgradnji poštenog pravosuđa.

.....

U prethodnom postupku koji je pokrenuo talijanski sud, Sud je tumačio Direktivu o jednakom postupanju pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja. Navedenom se direktivom u tom području provodi opće načelo nediskriminacije propisano u Povelji. Sud je stoga odlučio da **homofobne izjave** predstavljaju **diskriminaciju u području zapošljavanja i obavljanja zanimanja** ako ih je dala osoba za koju se može činiti da ima odlučujući utjecaj na poslodavčevu politiku zapošljavanja. Nacionalnim pravom može se predvidjeti da udruženje može pokrenuti sudski postupak radi naknade štete čak i ako oštećenik nije odrediv.

➔ [Presuda Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI od 23. travnja 2020., C-507/18](#)

Cilj propisa Flamanske regije (Belgija) jest učiniti obveznim **prethodno omamljivanje životinja u svrhu njihova klanja**. Budući da to utječe na obredno klanje, židovska i muslimanska udruženja tražila su poništenje tog propisa. Nakon što mu je belgijski sud uputio prethodno pitanje Sud je utvrdio da predmetni propis, kojem nije protivno omamljivanje koje je reverzibilno i ne dovodi do smrti životinje i kojim se ne sprečava stavljanje u promet proizvoda dobivenih od životinja koje su zaklane prilikom obreda izvan Flamanske regije, osigurava pravednu ravnotežu između slobode vjeroispovijedi zajamčene Poveljom i dobrobiti životinja propisane UFEU-om (vidjeti odjeljak „Zaštita potrošača”).

→ [Presuda Centraal Israëlitisch Consistorie van België i dr. od 17. prosinca 2020., C-336/19](#)

Sud je u okviru tužbe zbog povrede obveze odlučio da **ograničenja koja je Mađarska propisala u pogledu financiranja koja civilnim organizacijama pružaju osobe s boravištem odnosno sjedištem izvan te države članice** nije u skladu s pravom Unije. Konkretno, ta su ograničenja protivna obvezama koje države članice imaju ne samo na temelju slobode kretanja kapitala propisane Ugovorom o funkcioniranju Europske unije nego i na temelju odredbi Povelje koje se odnose na **slobodu udruživanja te na prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života i zaštite osobnih podataka** (vidjeti odjeljak „Zaštita osobnih podataka”).

→ [Presuda Komisija/Mađarska \(Transparentnost udruženja\) od 18. lipnja 2020., C-78/18](#)

Povodom druge tužbe zbog povrede obveze koja se odnosila na Mađarsku, Sud je s obzirom na Povelju analizirao **nacionalni zakon o visokom obrazovanju**. Tim se zakonom u Mađarskoj obavljanje djelatnosti obrazovanja kojim se stječe kvalifikacija **ustanova visokog obrazovanja smještenih izvan Europskog gospodarskog prostora (EGP)** uvjetuje postojanjem međunarodnog ugovora koji Mađarsku obvezuje u odnosu na treću državu u kojoj predmetna ustanova ima sjedište te time da ta ustanova obavlja djelatnost obrazovanja u svojoj državi članici podrijetla. Sud je naglasio da se takvim okolnostima **povređuje akademska sloboda, sloboda osnivanja ustanova visokog obrazovanja i sloboda poduzetništva**.

→ [Presuda Komisija/Mađarska \(Visokoškolsko obrazovanje\) od 6. listopada 2020., C-66/18](#)

Jedan od hitnih prethodnih postupaka pred Sudom odnosio se na **načelo jednakog postupanja prema domaćim državljanima i građanima Europskog gospodarskog prostora (EGP)**. Sud je naveo da se Povelja primjenjuje kad država članica (u predmetnom slučaju Hrvatska) treba odlučiti o zahtjevu za izručenje koji je podnijela treća država (u predmetnom slučaju Rusija) u pogledu **državljanina druge treće države koja je članica Europskog udruženja slobodne trgovine i stranka Sporazuma o EGP-u (Island)**. Slijedom toga, država članica koja je zaprimila zahtjev za izručenje treba provjeriti da dotični državljanin **neće biti podvrgnut smrtnoj kazni, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni u trećoj državi koja je uputila zahtjev za izručenje**.

→ [Presuda Ruska Federacija od 2. travnja 2020., C-897/19 PPU](#)

U kontekstu dvaju hitnih prethodnih postupaka koji su se odnosili na sustavne ili opće nedostatke u pogledu neovisnosti pravosuđa u Poljskoj, Sud je odlučio da se **izvršenje europskog uhidbenog naloga (EUN) koji je izdalo poljsko pravosudno tijelo može odbiti samo ako**, s obzirom na posebnu situaciju dotične osobe, prirodu predmetne povrede i činjenični kontekst izdavanja tog EUN-a, postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih se vjeruje da će ta osoba, nakon predaje poljskim tijelima, biti izložena **stvarnoj opasnosti od povrede njezina prava na pošteno suđenje, zajamčenog Poveljom**.

→ [Presuda *Openbaar Ministerie* od 17. prosinca 2020., C-354/20 PPU i dr.](#)

Sud je proglasio nedopuštenima dva prethodna pitanja koja su se odnosila na poljski propis iz 2017. o stegovnim postupcima protiv sudaca. Međutim, naglasio je da **činjenica da su nacionalni suci upućivali prethodna pitanja koja su se pokazala nedopuštenima ne opravdava pokretanje stegovnih postupaka protiv njih**. Podsjeća na to **da se ne može prihvatiti da se nacionalnim odredbama nacionalni suci podvrgavaju stegovnim postupcima zbog toga što su Sudu uputili prethodno pitanje**. Naime, nepodlijevanje stegovnim postupcima ili sankcijama zbog toga predstavlja jamstvo svojstveno neovisnosti pravosuđa.

→ [Presuda *Miasto Łowicz i Prokurator Generalny* od 26. ožujka 2020., C-558/18 i C-563/18](#)

Politika azila

Zbog pojačanih migracijskih tokova i složenosti upravljanja postupcima prijeha migranata Sud je odlučivao o usklađenosti propisa određenih država članica kojima se uređuju postupci azila sa zaštitnim mehanizmima koji se predviđaju pravom Unije. Na temelju Povelje, Direktive o postupcima, Direktive o prijehu, Direktive o vraćanju i Uredbe Dublin III države članice imaju određen broj obveza kao što je, primjerice, jamstvo djelotvornog pristupa postupku azila.

Sud je 2020. u svojoj sudskoj praksi nastavio davati konkretne odgovore u pogledu definiranja uvjeta za provođenje primjenjivih propisa, pri čemu je nastojao uskladiti pravo na azil sa zaštitom javnog poretka i legitimnim interesima država članica.

.....

Sud je na pitanje mađarskog suda upućeno u okviru hitnog prethodnog postupka odlučio da smještanje u **tranzitno područje Röszke, na srpsko-mađarskoj granici**, tražitelja azila ili državljana trećih zemalja u pogledu kojih je donesena odluka o vraćanju treba kvalificirati kao zadržavanje. Ako se, nakon sudskog nadzora zakonitosti takvog zadržavanja, utvrdi da su osobe **zadržane bez valjanog razloga, sud pred kojim se vodi postupak treba ih bez odgode osloboditi** ili eventualno treba donijeti mjeru koja je alternativa za zadržavanje.

→ [Presuda FMS i dr. od 14. svibnja 2020., C-924/19 PPU i dr.](#)

Osim toga, Sud je utvrdio da je **Mađarska povrijedila obveze** koje ima na temelju prava Unije u pogledu postupaka za priznavanje međunarodne zaštite i vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Konkretno, **ograničavanje pristupa postupku međunarodne zaštite, nezakonito zadržavanje tražitelja** te zaštite u tranzitnim zonama i **sprovođenje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u granično područje, ne poštujući jamstva** koja prate postupak vraćanja, predstavljaju povrede prava Unije.

→ [Presuda Komisija/Mađarska od 17. prosinca 2020., C-808/18](#)

U okviru triju tužbi zbog povrede obveze koje je Komisija podnijela protiv **Poljske, Mađarske i Češke Republike**, Sud je odlučio da su te tri države članice, time što su **odbile postupiti u skladu s privremenim mehanizmom premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, povrijedile obveze** koje imaju na temelju prava Unije. Te države članice ne mogu se pozivati na očuvanje javnog poretka, zaštitu unutarnje sigurnosti ni na navodnu nefunkcionalnost mehanizma premještanja kako bi se općenito izuzele iz provedbe tog mehanizma.

→ [Presuda Komisija/Poljska, Mađarska i Češka Republika od 2. travnja 2020., C-715/17 i dr.](#)

Zaštita osobnih podataka

Sud u digitalnom svijetu

[Pogledati video na YouTubeu](#)

Europska unija donijela je propise koji su čvrst i dosljedan temelj zaštite osobnih podataka, neovisno o načinu i kontekstu njihova prikupljanja (internetska kupnja, bankovni zajmovi, traženje zaposlenja, zahtjevi tijela javne vlasti za pružanje informacija). Ta se pravila primjenjuju na javne i privatne osobe ili tijela s boravištem odnosno sjedištem u Uniji ili izvan nje, uključujući poduzetnike koji nude robu ili usluge, kao što su Facebook ili Amazon, kada traže ili ponovno upotrebljavaju osobne podatke građana Unije.

Sud je 2020. u nekoliko navrata odlučivao o odgovornostima koje proizlaze iz prikupljanja i obrade tih podataka koje osobito provode nacionalna tijela, uključujući obavještajne službe.

.....

Sud je **poništio** Komisijinu odluku o primjerenosti mehanizma **zaštite osobnih podataka koji se prenose iz Unije u Sjedinjene Američke Države („sustav zaštite“)**. Ta se odluka **nadovezuje na presudu Schrems iz 2015. (C-362/14)**, u kojoj je Sud poništio Komisijinu odluku kojom se utvrđuje da su Sjedinjene Američke Države osigurale primjerenu razinu zaštite predmetnih podataka („Safe Harbour“). Sud je osobito prigovorio Komisiji to da u novoj odluci nije ograničila pristup tim podacima i njihovu uporabu od strane američkih javnih tijela, uključujući njihove obavještajne službe, na ono što je strogo nužno.

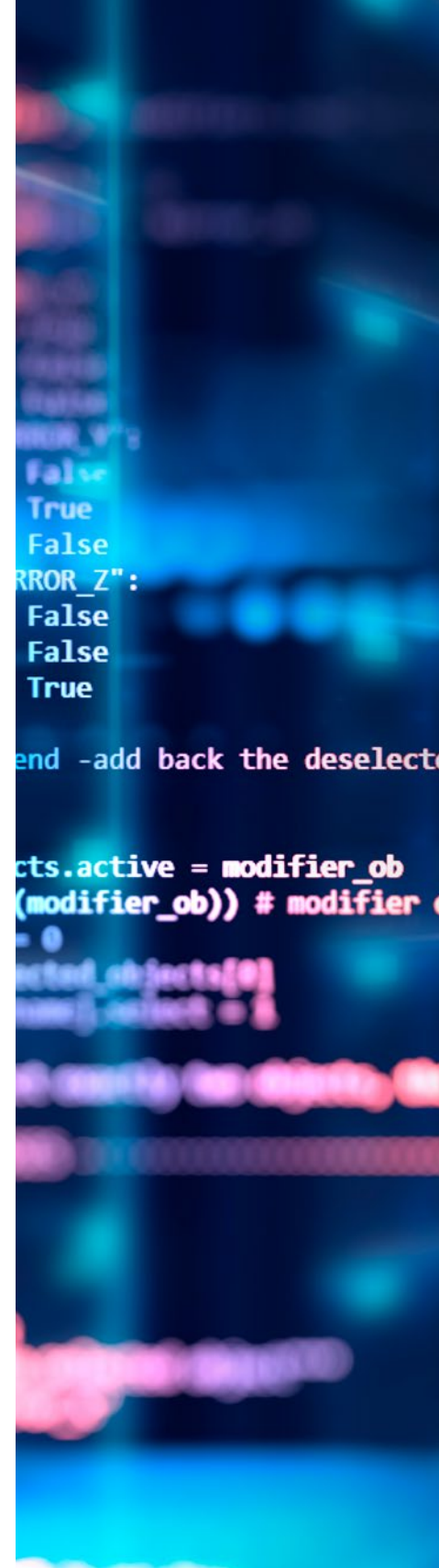
→ [Presuda Schrems i Facebook Ireland od 16. srpnja 2020., C-311/18](#)

Što se tiče obrade podataka, Sud je potvrdio **da se pravu Unije** u načelu **protive** nacionalni propisi kojima se pružateljima elektroničkih komunikacijskih usluga u svrhu borbe protiv kaznenih djela ili kriminala nalaže **da podatke o prometu i lokaciji korisnika općenito i neselektivno zadržavaju ili prenose javnim tijelima**. Međutim, pojasnio je da su **moгуće iznimke** kako bi se suočilo s ozbiljnim prijetnjama nacionalnoj sigurnosti, radi borbe protiv teških kaznenih djela ili sprečavanja ozbiljnih prijetnji javnoj sigurnosti.

→ [Presude *Privacy International i La Quadrature du Net* i dr. od 6. listopada 2020., C-623/17 i C-511/18 i dr.](#)

Konačno, Sud je utvrdio da je **Mađarska povrijedila** obveze koje ima na temelju prava Unije jer je osobama s boravištem odnosno sjedištem izvan njezina državnog područja propisala ograničenja u pogledu financiranja civilnih organizacija. Naime, mađarskim se zakonom civilnim organizacijama koje primaju inozemnu pomoć koja prelazi određeni prag, pod prijetnjom sankcija, nalažu **obveze registracije, prijave i objave**. Sud je smatrao da su ta ograničenja diskriminatorna i **protivna** ne samo slobodama kretanja kapitala i udruživanja, nego i **načelima poštovanja privatnog života** (vidjeti odjeljak „Unija koja se temelji na vrijednosti čovjeka i vladavini prava“) i **zaštite osobnih podataka**.

→ [Presuda *Komisija/Mađarska \(Transparentnost udruženja\)* od 18. lipnja 2020., C-78/18](#)

Zaštita potrošača

Jedan od glavnih prioriteta Unije je zaštita potrošača. Unija brine o unapređenju njihova zdravlja i sigurnosti, nastoji osigurati primjenu pravila koja ih štite i unaprijediti njihovo poznavanje prava koja imaju, neovisno o tome u kojem dijelu područja Unije žive, kojim dijelom putuju ili gdje u Uniji obavljaju kupnju.

Sud je 2020. u nekoliko navrata odlučivao o opsegu pravâ potrošača.

.....

Sud Europske unije – zaštita
prava potrošača u Uniji

[Pogledati video na
YouTubeu](#)

Sud je prvi put tumačio propis Unije kojim se utvrđuje „neutralnost interneta“ u dvama mađarskim predmetima koji su se odnosili na poslovne prakse koje se sastoje od odobravanja **povlaštenih tarifa (tarifa bez dodatnih troškova) za upotrebu određenih „povlaštenih“ aplikacija** i istodobno mjera blokiranja ili usporavanja prometa u slučaju upotrebe drugih aplikacija. Odlučio je da se **zahtjevima zaštite** prava internetskih korisnika i **nediskriminirajućem postupanju** u pogledu prometa **protive** takve prakse.

→ [Presuda Telenor Magyarország Zrt od 15. rujna 2020., C-807/18 i C-39/19](#)

U predmetima koji su se odnosili na namještene prostore koji se nude za najam na internetskoj stranici **Airbnb** Sud je odlučio da je **nacionalni propis kojim se zahtijeva odobrenje** za ponavljano kratkoročno iznajmljivanje stambenih prostora tranzitnim klijentima koji ondje ne prijavljuju prebivalište u skladu s pravom Unije. Naime, Sud je smatrao da je **suzbijanje nestašice stambenih prostora za dugoročni najam** važan razlog u općem interesu koji opravdava takav propis.

→ [Presuda Cali Apartments od 22. rujna 2020., C-724/18 i dr.](#)

U području nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima Sud je smatrao da, u ugovorima o **hipotekarnom kreditu**, ugovorna odredba kojom se predviđa primjena promjenjive kamatne stope na temelju referentnog indeksa nacionalnih štedionica predstavlja **nepoštenu ugovornu odredbu ako ona nije jasna i razumljiva**. Ako je to slučaj, nacionalni sudovi mogu je zamijeniti ugovornom odredbom koja se temelji na drugim kriterijima propisanim zakonom kako bi se izbjegle posebno nepovoljne posljedice za potrošače, kao što je proglašenje ništavosti ugovora o zajmu.

→ [Presuda Gómez del Moral Guasch od 3. ožujka 2020., C-125/18](#)

Sud je također pojasnio da, iako se nacionalnim propisom može predvidjeti **rok zastare za potrošačevu tužbu za povrat**, taj rok ne smije biti manje povoljan od roka predviđenog za slične tužbe **niti smije onemogućavati ili pretjerano otežati ostvarivanje prava potrošača**.

→ [Presuda Raiffeisen Bank od 9. srpnja 2020., C-698/18 i dr.](#)

U području **označivanja kozmetičkog proizvoda**, Sud je odlučio da podatak o „funkciji“ koji treba navesti na posudi i ambalaži treba jasno informirati potrošača o uporabi i načinu primjene tog proizvoda. Podaci koji se odnose na **posebne mjere opreza za uporabu tog proizvoda, njegovu funkciju i sastojke ne mogu se, naime, nalaziti u poslovnom katalogu na koji se upućuje simbolom** ruke s otvorenom knjigom koji se nalazi na posudi ili ambalaži.

→ [Presuda A.M./E.M. od 17. prosinca 2020., C-667/19](#)

U području zaštite potrošača i okoliša Sud je odlučio da **proizvođač automobila ne može u svoja vozila ugraditi softver koji može utjecati na rezultate homologacijskog ispitivanja u pogledu emisija onečišćujućih plinova**. Potrošači koji su pretrpjeli štetu zbog toga što je na vozilima koje su kupili provedena nezakonita manipulacija mogu pokrenuti **postupak protiv proizvođača automobila pred sudovima država članica u kojima su im prodana ta vozila**. Naime, šteta koju je pretrpio kupac nastala je u državi članici u kojoj je vozilo kupljeno po cijeni koja je veća od njegove stvarne vrijednosti.

→ [Presuda CLCV i dr. od 17. prosinca 2020., C-693/18](#)

→ [Presuda Verein für Konsumenteninformation od 9. srpnja 2020., C-343/19](#)

Bolja zaštita potrošača i okoliša proizlazi i iz presude Općeg suda kojom je odbijen zahtjev *PlasticsEurope*, međunarodne udruge koja zastupa i brani interese poduzetnika koji proizvode i uvoze proizvode od plastike, te je potvrđena odluka Europske agencije za kemikalije kojom se zahtijeva **autorizacija za bisfenol A kao tvar koja istodobno ima svojstva endokrine disrupcije i vjerojatne ozbiljne učinke na okoliš.**

→ [Presuda *PlasticsEurope* od 16. prosinca 2020., T-207/18](#)

Dvije presude objavljene 2020. odnosile su se na **potrošnju mesa**. Sud je u jednoj od tih presuda odlučio da se pravu Unije ne protivi nacionalni propis kojim se nalaže **omamljivanje** životinja **prije klanja** (vidjeti odjeljak „Unija koja se temelji na vrijednosti čovjeka i vladavini prava“). U drugoj je presudi Opći sud **odbio tužbu dva najvažnija svjetska proizvođača i distributera mesa** koji su tražili poništenje uredbe kojom im se zbog javnog zdravlja zabranilo da u Uniju izvoze određene proizvode životinjskog podrijetla. Naime, u predmetnom slučaju brazilska tijela nisu za određene nacionalne objekte pružila jamstva koja se u Uniji zahtijevaju u području javnog zdravlja.

→ [Presuda *Centraal Israëlitisch Consistorie van België* od 17. prosinca 2020., C-336/19](#)

→ [Presuda *BRF i SHB Comercio e Industria de Alimentos* od 8. srpnja 2020., T-429/18](#)

Zračni prijevoz

Što je Sud učinio za mene?

[Pogledati video na YouTubeu](#)

Sud je u protekloj godini bio u prilici razviti svoju sudsku praksu u području zračnog prijevoza. Nekoliko je puta odlučivao o odšteti putnicima u određenom broju situacija. Prava potrošača u tom području tako su ojačana zahvaljujući pojašnjenjima Suda.

Sud je smatrao da u slučaju otkazivanja leta ili dužeg kašnjenja **putnik u zračnom prijevozu može zahtijevati isplatu odštete predviđene pravom Unije u nacionalnoj valuti prema mjestu svojeg boravka**. Smatrao je da se pravom Unije zabranjuje da se zahtjev koji je u tu svrhu podnio takav putnik odbije samo zbog toga što je izražen u toj nacionalnoj valuti. Naime, odbijanje takve isplate protivno je zahtjevu širokog tumačenja prava putnika u zračnom prijevozu, kao i načelu jednakog postupanja prema oštećenim putnicima.

→ [Presuda Delfly od 3. rujna 2020., C-356/19](#)

Spor između zračnog prijevoznika TAP-a i putnika odnosio se na plaćanje odštete tom putniku zbog toga što je let iz Fortaleze (Brazil) za Oslo (Norveška) s presjedanjem u Lisabonu (Portugal) kasnio u dolasku gotovo 24 sata. Do kašnjenja je došlo zbog toga što je zrakoplov koji je izvodio let iz Lisabona za Oslo na prethodnom letu preusmjeren kako bi se iskrcao putnik koji je u zrakoplovu fizički napao druge putnike. Sud je odlučio da **neprihvatljivo ponašanje putnika u zračnom prijevozu može osloboditi zračnog prijevoznika od njegove obveze isplate odštete** za otkazivanje ili duže kašnjenje predmetnog leta ili sljedećeg leta koji izvodi on sam istim zrakoplovom.

→ [Presuda Transportes Aéreos Portugueses od 11. lipnja 2020., C-74/19](#)

U Larnaki (Cipar) uskraćen je ukrcaj kazahstanskom putniku na let rumunjskog zračnog prijevoznika Blue Air za Bukurešt (Rumunjska). To uskraćivanje ukrcaja obrazloženo je podnošenjem putne dokumentacije koja se smatrala neadekvatnom. Sud je u odgovoru na pitanje ciparskog suda smatrao da nije na zračnom prijevozniku da sam konačno utvrdi neadekvatnost takve dokumentacije i da je stoga, u slučaju da putnik to osporava, na nacionalnom sudu da ocijeni jesu li za uskraćivanje ukrcaja postojali **opravdani razlozi**. Ako to nije slučaj, putnik tada ima pravo na odštetu i pomoć predviđene pravom Unije.

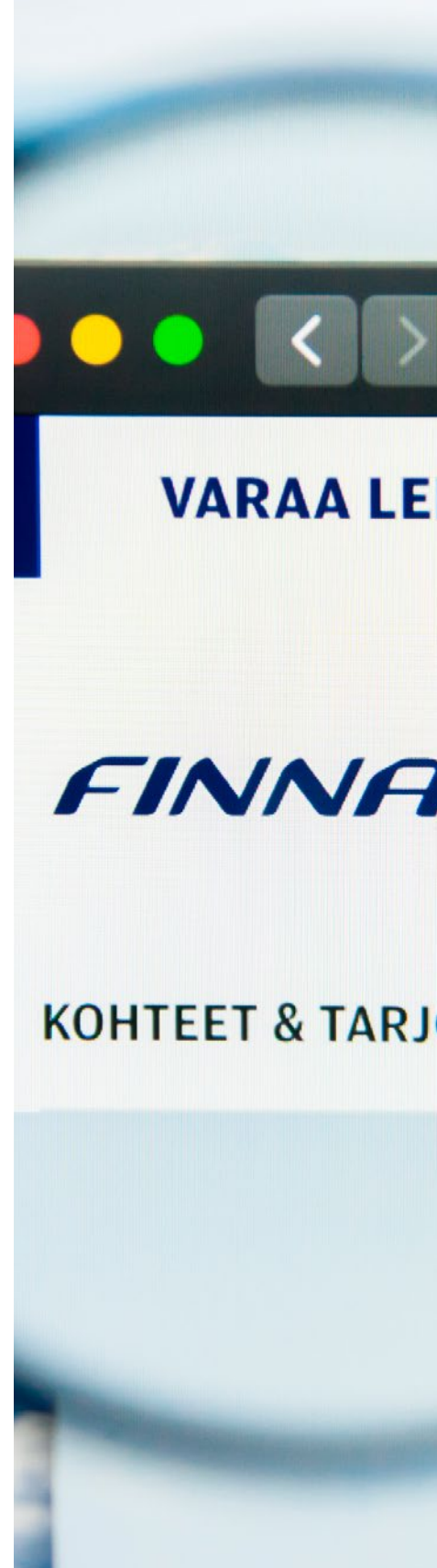
→ [*Presuda Blue Air*](#)
[od 30. travnja 2020., C-584/18](#)

Talijansko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja prigovorilo je Ryanairu to da je na svojoj internetskoj stranici objavio cijene usluge zračnog prijevoza koje na prvi pogled nisu prikazivale određene temeljne stavke. Sud je u odgovoru na pitanje postavljeno s tim u vezi smatrao da **zračni prijevoznici prilikom objavljivanja svoje ponude cijena na internetu i od svoje prvotne ponude trebaju navesti iznos PDV-a koji se odnosi na nacionalne letove, naknade za plaćanje kreditnom karticom, kao i troškove prijave ako se ne nudi nikakvo alternativno rješenje za besplatnu prijavu putnika.**

→ [*Presuda Ryanair*](#)
[od 23. travnja 2020., C-28/19](#)

Sud je u odgovoru na pitanje Žalbenog suda u Helsinkiju (Finska) smatrao da **putnik u zračnom prijevozu koji je pristao putovati zamjenskim letom** u izvedbi zračnog prijevoznika koji je trebao izvesti prvotno predviđeni let, ali je otkazao, **ima pravo na odštetu zbog dužeg kašnjenja zamjenskog leta.**

→ [*Presuda Finnair*](#)
[od 12. ožujka 2020., C-832/18](#)

Radnici i socijalna sigurnost

Sud Europske unije na radnom
mjestu – zaštita prava radnika

[Pogledati video na
YouTubeu](#)

Kako bi se olakšalo slobodno kretanje radnika i njihovih obitelji, Europska unija koordinirala je sustave socijalne sigurnosti država članica. Iako se poštuju ovlasti svake države članice da organizira vlastiti sustav, pravom Unije nastoje se, osobito na temelju načela jednakog postupanja, koliko je moguće uskladiti uvjeti rada i zaposlenja upućenih radnika i radnika koje zapošljavaju poduzetnici sa sjedištem u državi članici domaćinu. Cilj koji se želi ostvariti pravom Unije bolja je zaštita sigurnosti i zdravlja radnika.

Od Suda se svake godine opetovano traži da tumači pravo Unije u tom području. Godina 2020. nije bila iznimka.

.....

Sud je u pogledu pitanja o obiteljskim doplatcima koje isplaćuje Veliko Vojvodstvo Luksemburg odlučio da **država članica koja odobrava obiteljske doplatke svoj djeci koja borave na njezinu državnom području** ne može iz tog prava isključiti djecu bračnog druga pograničnog radnika s kojom on nije u srodstvu, ali je uzdržava. Naime, takav doplatak, koji predstavlja socijalnu povlasticu i davanje iz sustava socijalne sigurnosti, **podliježe načelu jednakog postupanja na koje imaju pravo pogranični radnici i neizravno članovi njihove obitelji.**

→ [Presuda Caisse pour l'avenir des enfants
od 2. travnja 2020., C-802/18](#)

U sporu između njemačkog učenika koji boravi u Francuskoj i savezne zemlje Porajnje-Falačka u kojoj pohađa srednju školu Sud je odlučio da činjenica da se **plaćanje troškova školskog prijevoza** uvjetuje **boravištem u predmetnoj saveznoj zemlji predstavlja neizravnu diskriminaciju** pograničnih radnika i njihovih obitelji, koja je načelno zabranjena pravom Unije. U slučaju školskog prijevoza u saveznoj zemlji Porajnje-Falačka, takav uvjet boravišta **nije opravdan važnim razlogom u općem interesu** koji je povezan s organizacijom školskog sustava.

→ [Presuda *Landkreis Südliche Weinstraße/PF i dr.* od 2. travnja 2020., C-830/18](#)

Sud je odbio **tužbe za poništenje koje su Mađarska i Poljska podnijele protiv direktive kojom se jačaju prava upućenih radnika**. Naveo je da, osobito uzimajući u obzir izmjenu unutarnjeg tržišta koja je uslijedila nakon uzastopnih proširenja Unije, zakonodavac Unije mogao je preispitati interese poduzeća koja imaju pravo slobodno pružati usluge i interese njihovih radnika upućenih u državu članicu domaćina kako bi osigurao da se to slobodno pružanje odvija u jednakim uvjetima za poslovanje za ta poduzeća i ona s poslovnim nastanom u toj državi članici.

→ [Presude *Mađarska i Poljska/Parlament i Vijeće* od 8. prosinca 2020., C-620/18 i 626/18](#)

U okviru predmeta koji se odnosio na nizozemskog prijevoznika koji je angažirao vozače iz Njemačke i Mađarske Sud je odlučio da se Direktiva o upućivanju radnika u načelu primjenjuje na cestovni prijevoz, osobito međunarodni. Slijedom toga, kolektivni ugovori države članice domaćina primjenjuju se na radnike koji su u nju upućeni. Međutim, **činjenica da vozač u međunarodnom cestovnom prijevozu koji je ustupljen poduzetniku s poslovnim nastanom u državi članici domaćinu ondje prima upute povezane sa svojim zadaćama i te zadaće ondje započinje ili dovršava, nije sama po sebi dovoljna da bi se smatralo da je taj vozač bio upućen u tu državu članicu.**

→ [Presuda *Federatie Nederlandse Vakbeweging* od 1. prosinca 2020., C-815/18](#)

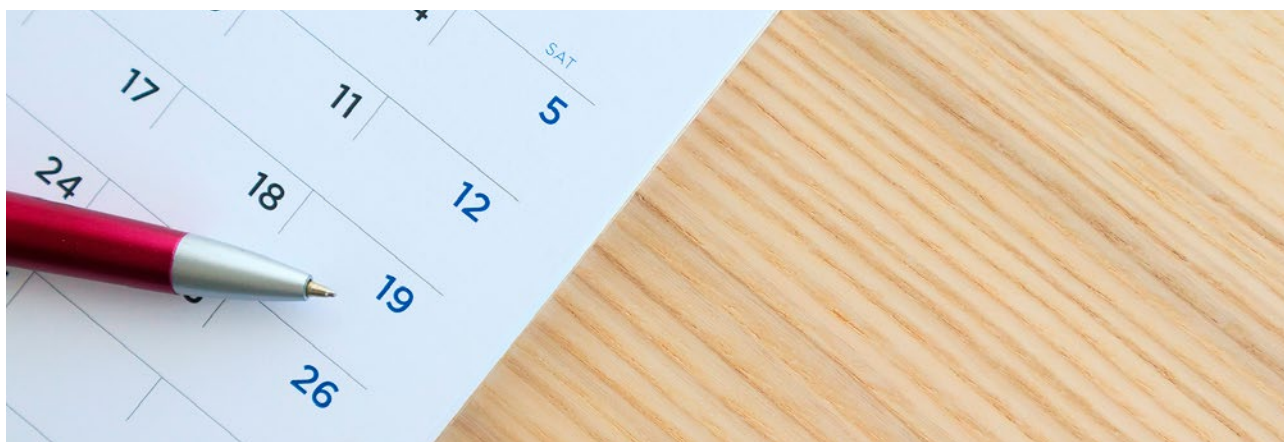
Protiv španjolskog zračnog prijevoznika **Vuelinga donesena je osuđujuća presuda u kaznenom postupku zbog prijevare u području socijalne sigurnosti u Francuskoj nakon što je svoje letačko osoblje** upućeno u parišku zračnu luku Roissy-Charles De Gaulle, **osigurao u okviru španjolskog sustava socijalne sigurnosti, umjesto u okviru francuskog sustava socijalne sigurnosti**. Prema mišljenju Suda, to konačno utvrđenje prijevare ipak ne može obvezati francuske građanske sudove, kojima su podneseni zahtjevi za naknadu štete, ako se prije navedenog utvrđenja, protivno pravu Unije, nije proveo **dijalog sa španjolskom ustanovom, kako bi ona mogla preispitati spis** i po potrebi poništiti ili ukinuti potvrde kojima se dokazuje da radnik podliježe španjolskom zakonodavstvu.

→ [Presuda *CRPNPAC i Vueling Airlines* od 2. travnja 2020., C-370/17 i dr.](#)

Što se tiče **prava na plaćeni godišnji odmor**, Sud je pojasnio da **radnik koji je nezakonito otpušten, a zatim vraćen na prethodno radno mjesto**, ima to pravo za razdoblje između ta dva događaja, čak i ako tijekom tog razdoblja nije stvarno radio. Međutim, ako je radnik tijekom predmetnog razdoblja bio zaposlen na novom radnom mjestu, može se pozvati na prava na plaćeni godišnji odmor koja odgovaraju razdoblju tijekom kojeg je bio zaposlen na tom radnom mjestu isključivo u odnosu na novog poslodavca.

→ [Presuda Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria i Iccrea Banca od 25. lipnja 2020., C-762/18 i dr.](#)

Državne potpore

Problematika državnih potpora otvara strateška i složena pitanja s gledišta tumačenja i primjene pravila prava Unije.

U 2020. Sud i Opći sud razmatrali su odluke u području državnih potpora povezane s ključnim sektorima gospodarstava država članica. Ti predmeti ukazuju na poteškoće u primjeni pravila o državnim potporama u područjima kao što su oporezivanje, energetska politika, zaštita okoliša ili obvezno zdravstveno osiguranje.

.....

Sud je odgovorio potvrdno na pitanje koje je postavila Austrija u pogledu toga je li Komisija **mogla odobriti** državnu potporu za **izgradnju nuklearne elektrane Hinkley Point C u Ujedinjenoj Kraljevini** uz obrazloženje da ta potpora olakšava razvoj određenih djelatnosti ili određenih područja. Istaknuo je i da, pod uvjetom da se poštuju pravila prava Unije u području zaštite okoliša, Ujedinjena Kraljevina ima pravo odrediti svoju strukturu energije.

→ [Presuda Austrija/Komisija od 22. rujna 2020., C-594/18 P](#)

Od Suda se također tražilo da ispita zakonitost stavljanja na raspolaganje državnih sredstava u korist **dvaju osiguravatelja koji posluju pod kontrolom slovačkih tijela u okviru sustava obveznog zdravstvenog osiguranja**. Utvrdio je da, unatoč tome što postoji određeno tržišno natjecanje među različitim privatnim i javnim dionicima obuhvaćenim tim sustavom, taj sustav ostvaruje **socijalni cilj i provodi načelo solidarnosti**. Slijedom toga, presudio je da slučaj dvaju predmetnih osiguravatelja **nije obuhvaćen pravilima Unije u području državnih potpora** te je time potvrdio Komisijinu odluku.

→ [Presuda Komisija i Slovačka/Dôvera zdravotná poisťovňa od 11. lipnja 2020., C-262/18 P i dr.](#)

Isto tako, Sud je ispitao prirodu **subvencija koje je Francuska** u obliku olakšica na doprinose zaposlenika **dodijelila ribarima i akvakulturnim uzgajivačima koji su pretrpjeli štetu zbog brodoloma tankera Erika i snažnih oluja 1999**. Utvrdio je da se te olakšice odnose na troškove koji ne opterećuju poduzetnike, nego njihove zaposlenike. Slijedom toga, te olakšice **ne daju nikakvu prednost tim poduzetnicima**, tako da se na tu situaciju ne primjenjuju pravila Unije u području državnih potpora, koja se odnose isključivo na poduzetnike. Sud je stoga proglasio djelomično ništavom Komisijinu odluku kojom se Francuskoj nalaže povrat tih subvencija.

→ [Presuda Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation/Compagnie des pêches de Saint-Malo od 17. rujna 2020., C-212/19](#)

Suprotno tomu, Sud je **Italiji naložio** da plati paušalni iznos od 7,5 milijuna eura i dnevnu novčanu kaznu od 80 000 eura **jer nije vratila državne potpore u iznosu od otprilike 13,7 milijuna eura koje su nezakonito dodijeljene hotelijerskom sektoru Sardinije**. Naime, iako je Komisija 2008. naložila Italiji da vrati te potpore, a Sud 2012. utvrdio da je Italija u tom pogledu počinila povredu obveze, ta država članica još uvijek nije ispunila svoju obvezu vraćanja. Komisija je stoga podnijela drugu tužbu zbog povrede obveze kako bi se Italiji naložile novčane sankcije, a tu je tužbu Sud prihvatio.

→ [Presuda Komisija/Italija od 12. ožujka 2020., C-576/18](#)

Opći sud **poništio je Komisijinu odluku o kvalifikaciji irskih prethodnih poreznih mišljenja u korist Applea kao nezakonite državne potpore**. Prema Komisijinu mišljenju, Irska je Appleu dodijelila otprilike **13 milijardi eura** nezakonitih poreznih prednosti, u pogledu kojih je stoga država članica trebala izvršiti povrat od njihova korisnika. Međutim, Opći sud utvrdio je da Komisija nije uspjela u dovoljnoj mjeri dokazati da se predmetnim prethodnim poreznim mišljenjima Appleu dodijelila selektivna ekonomska prednost te da predstavljaju državnu potporu u njegovu korist.

→ [Presuda Irska/Komisija i Apple Sales International od 15. srpnja 2020., T-778/16 i dr.](#)

Isto tako, Opći sud **poništio je Komisijinu odluku kojom se proglašavaju nezakonitima potpore koje je Autonomna zajednica Valencija (Španjolska) dodijelila u korist španjolskih nogometnih klubova Valencia CF i Elche CF.** Prema Komisijinu mišljenju, te potpore imale su oblik jamstava u korist zaklada povezanih s tim klubovima kako bi se pokrili bankovni zajmovi koje su zaklade dobile kako bi sudjelovale u povećanju kapitala kluba s kojim je svaka bila povezana. Međutim, Opći sud smatrao je da je Komisijina odluka sadržavala nekoliko pogrešaka, konkretno, u pogledu postojanja sličnih jamstava na tržištu.

→ [Presude Valencia Club de Fútbol i Elche Club de Fútbol od 12. ožujka 2020., T-732/16 i T-901/16](#)

Suprotno tomu, Opći sud odbio je tužbe protiv Komisijine odluke kojom se proglašava **nezakonitom potpora Autonomne regije Sardinije u korist nekoliko zračnih prijevoznika koji prometuju na Sardiniji.** Ta je potpora, kojom se nastoji poboljšati prometna povezanost otoka i osigurati njegova promocija kao turističkog odredišta, dodijeljena korisnicima posredovanjem upravitelja glavnih sardinijskih zračnih luka. Opći sud potvrdio je da potpora nije dodijeljena tim upraviteljima, nego predmetnim zračnim prijevoznicima, koji je stoga trebaju vratiti.

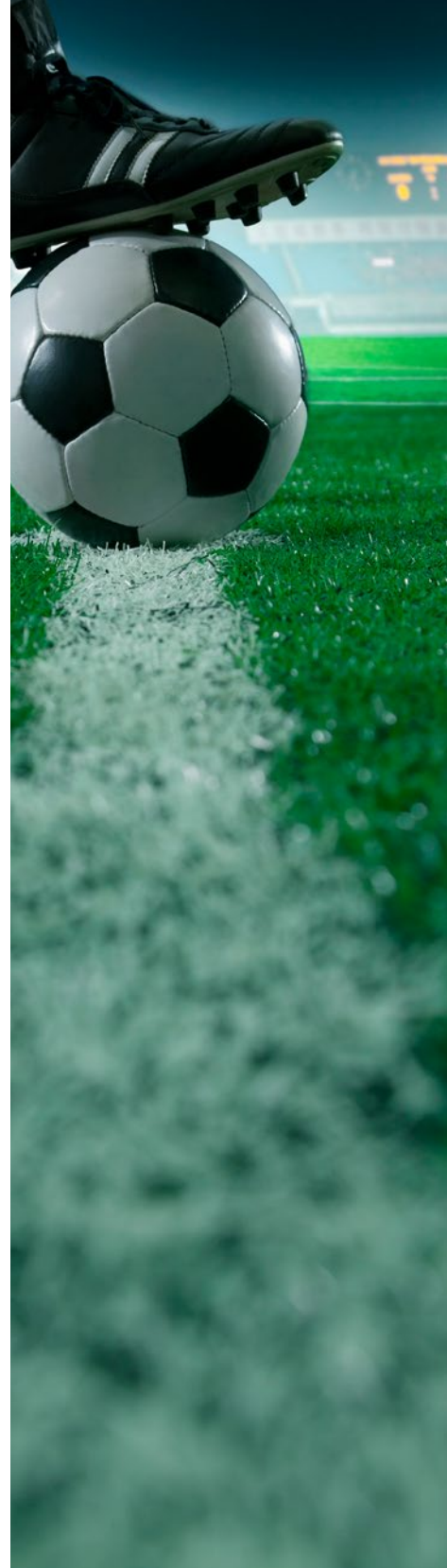
→ [Presude Volotea, Germanwings i easyJet od 13. svibnja 2020., T-607/17, T-716/17 i T-8/18](#)

Opći sud također je **potvrdio Komisijinu odluku prema kojoj španjolski porezni sustav primjenjiv na određene ugovore o financijskom leasingu koje su brodogradilišta sklopila s gospodarskim interesnim udruženjima (GIU),** kao instrument ulaganja koji omogućuje ostvarivanje **poreznih pogodnosti**, predstavlja program državnih potpora u korist članovima predmetnih GIU-ova. Prema Komisijinu mišljenju, taj je program, u okviru kojeg brodersko poduzeće ne stječe brod izravno od brodogradilišta, nego posredstvom GIU-a, bio djelomično **nespojiv s unutarnjim tržištem** jer se njime dopušta da broderska poduzeća kupe brodove koje su izgradila španjolska brodogradilišta i po 20 do 30 % manjoj kupovnoj cijeni.

→ [Presuda Španjolska/Komisija od 23. rujna 2020., T-515/13 RENV i dr.](#)

Konačno, Opći sud potvrdio je odluku kojom je Komisija utvrdila da je **neograničeno javno jamstvo koje je Francuska odobrila IFP Énergies nouvelles (IFPEN),** francuskoj javnoj ustanovi kojoj su povjerene zadaće istraživanja i razvoja u područjima energetike, mjera koja je djelomično **državna potpora.** Opći sud smatrao je da IFPEN i Francuska nisu uspjeli oboriti presumpciju prema kojoj dodjela takvog jamstva omogućuje korisniku ekonomsku prednost u odnosu na njegove konkurente.

→ [Presuda Francuska/Komisija i dr. od 5. listopada 2020., T-479/11 RENV i dr.](#)

Tržišno natjecanje

Opći sud – osiguravanje da institucije EU-a poštuju pravo Unije

[Pogledati video na YouTubeu](#)

Slobodno tržišno natjecanje pridonosi poboljšanju dobrobiti građana Unije time što im se nudi širi izbor proizvoda i usluga bolje kvalitete po povoljnijim cijenama. Kako bi se postigao taj rezultat, propisima Unije nastoje se spriječiti ograničenja i narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu. Najvažnija pravna pravila u tom području sadržava Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a njima se zabranjuju sporazumi koji mogu ograničiti slobodno tržišno natjecanje, kao i zlouporaba vladajućeg položaja.

U 2020. Sud i Opći sud tumačili su i primjenjivali ta pravila u brojnim predmetima koji su se odnosili na različite sektore gospodarstva.

Opći sud **djelomično je poništio** Komisijine **odluke o pretrazi** povodom sumnji o praksama koje narušavaju tržišno natjecanje koje je provodilo više francuskih poduzetnika **u sektoru distribucije**. Smatrao je da Komisija nije dokazala da raspolaže s dovoljno ozbiljnim indicijama koje omogućuju sumnju na razmjene informacija koje se odnose na buduće poslovne strategije predmetnih poduzetnika.

➔ [Presude Casino i dr. od 5. listopada 2020., T-249/17 i dr.](#)

Opći sud potvrdio je postojanje, koje je dokazala Komisija, **zabranjenog sporazuma na tržištu čipova za pametne kartice** između više poduzetnika koji su uskladili svoju politiku cijena. Opći sud ipak je **smanjio novčanu kaznu** koju je izrekla Komisija, osobito društvu Infineon, pri čemu je uzeo u obzir ograničen broj protutržišnih kontakata tog društva i njegovih konkurenata, kao i nedostatne dokaze u pogledu jednog od kontakata koje je utvrdila Komisija.

→ [Presuda Infineon Technologies od 8. srpnja 2020., T-758/14 RENV](#)

Od Općeg suda prvi se put tražilo da odluči o zakonitosti propisa koji je donio međunarodni sportski savez. Opći sud smatrao je da propis društva **International Skating Union** (Međunarodni klizački savez) **ograničava tržišno natjecanje** jer se njime predviđaju sankcije protiv **sportaša koji sudjeluju na natjecanjima** brzog klizanja koje taj savez nije odobrio. Opći sud smatrao je da se **ograničenja koja proizlaze iz sustava prethodnog odobrenja** koji se predviđa predmetnim propisom **ne mogu opravdati ciljem zaštite sportskog integriteta**.

→ [Presuda International Skating Union od 16. prosinca 2020., T-93/18](#)

Opći sud potvrdio je Komisijinu odluku kojom se utvrđuje **zloupotreba vladajućeg položaja** društva Lietuvos geležinkeliai AB (LG), **litavskog nacionalnog željezničkog poduzeća** na litavskom tržištu željezničkog prijevoza tereta. LG je sklopio sporazum o željezničkom prijevozu tereta s društvom Orlen radi prijevoza naftnih proizvoda u zapadnu Europu. Zbog spora s LG-om, Orlen je htio povjeriti taj teret latvijskom nacionalnom željezničkom poduzeću. Budući da je LG ukinuo željezničku rutu koja spaja mjesto polaska robe u Litvi s Latvijom, spriječio je konkurentsko latvijsko poduzeće da sklopi ugovor s Orlenom. Smatralo se da takvo ponašanje predstavlja zloupotrebu vladajućeg položaja.

→ [Presuda Lietuvos geležinkeliai AB od 18. studenoga 2020., T-814/17](#)

U okviru spora između društva koje upravlja hotelom u Njemačkoj i društva nizozemskog prava Booking.com BV koje upravlja platformom za *online* rezervaciju smještaja Sud je – u postupku koji je pred njim pokrenuo njemački sud – odlučio da hotel **koji upotrebljava platformu Booking.com može protiv potonje pokrenuti postupak pred sudom države članice u kojoj taj hotel ima sjedište** radi prestanka **eventualne zloupotrebe vladajućeg položaja**. Booking.com tvrdio je da tužbu protiv njega treba podnijeti sudu države članice u kojoj se nalazi njegovo sjedište, no Sud ipak nije prihvatio tu tezu.

→ [Presuda Wikingerhof GmbH & Co. KG/Booking.com BV od 24. studenoga 2020., C-59/19](#)

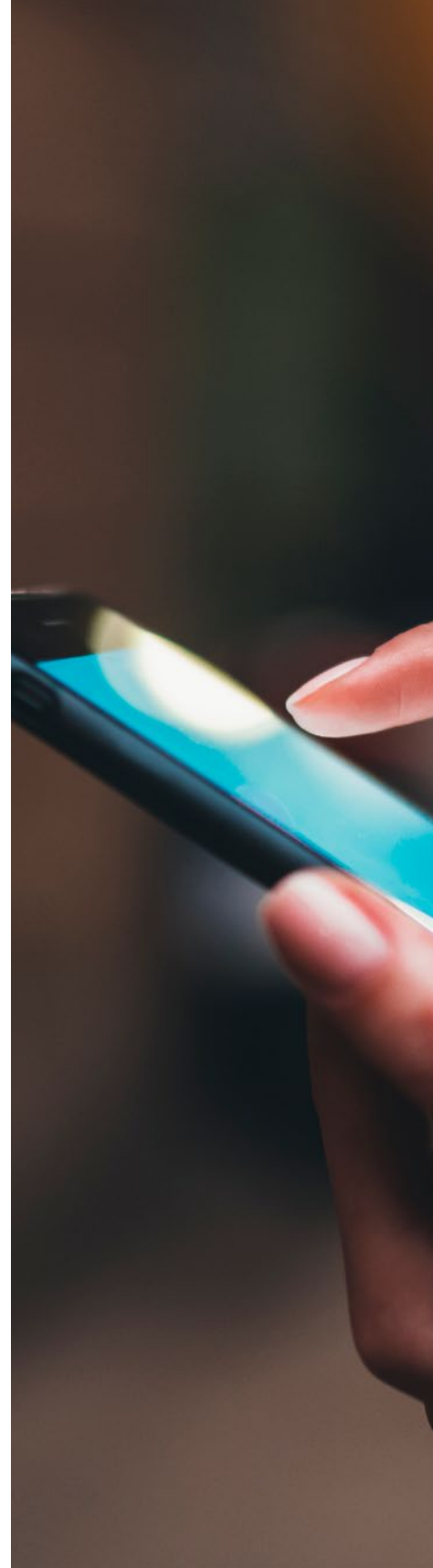
Vladajući položaj na **tržištu elektroničkih komunikacija** i na tržištu **medija** može ugroziti pluralizam informacija. Na tom se razmatranju temeljio jedan talijanski propis kojim se poduzetnicima velike snage na jednom tržištu zabranjivalo stjecanje znatne gospodarske dimenzije na drugom tržištu. U kontekstu neprijateljskog preuzimanja dionica talijanskog društva Mediaset koje je započelo francusko društvo Vivendi i spora koji je uslijedio, Sud je ipak odlučio da takav propis, **ako se njime ne može zaštititi pluralizam informacija**, predstavlja **zabranjeno ograničenje slobode poslovnog nastana**.

→ [Presuda Vivendi SA od 3. rujna 2020., C-719/18](#)

U području **koncentracija poduzetnika**, Opći sud **poništio je** Komisijinu **odluku kojom se odbija prijedlog društva Hutchison 3G UK za kupnju društva Telefónica UK**. On je ocijenio da Komisija nije dokazala da je takav otkup doveo do bitnog ograničenja stvarnog tržišnog natjecanja na **britanskom tržištu mobilne telefonije**. Istaknuo je i da Komisija nije dokazala da je takva koncentracija dovela do povećanja cijena usluga i smanjenja njihove kvalitete.

→ [Presuda CK Telecoms UK Investments od 28. svibnja 2020., T-399/16](#)

Google

Bankarski sektor i oporezivanje

Pravila koja se odnose na unutarnje tržište („jedinstveno tržište“) Unije omogućuju slobodno stavljanje na tržište robe i usluga u Uniji. Konkretno, kako bi se izbjegla narušavanja tržišnog natjecanja među poduzetnicima, države članice dogovorile su se da će uskladiti svoja pravila u području oporezivanja robe i usluga. Na razini Unije poduzele su se i mjere za određenu koordinaciju gospodarskih politika te pravila oporezivanja porezom na dobit i porezom na dohodak, kako bi ih se učinilo pravičnim, učinkovitim i kako bi poticali rast. Međutim, iznos poreza koje plaćaju osobe i način na koji se troše iznosi koji se ubiru na ime tih poreza u nadležnosti su država članica.

.....

U predmetu koji se odnosio na društvo **Google Ireland**, Sud je odlučio da je mađarski propis kojim se pružatelje usluga oglašavanja sa sjedištem u drugoj državi članici podvrgava obvezi prijave, u svrhe njihova oporezivanja **mađarskim porezom na oglašavanje**, u skladu s pravom Unije i, konkretnije, s **načelom slobodnog pružanja usluga**. Suprotno tomu, naveo je da se tom načelu i načelu proporcionalnosti protivi drugi mađarski propis kojim se za pružatelje usluga koji nisu ispunili tu obvezu prijave propisuju novčane kazne koje nakon nekoliko dana mogu iznositi i nekoliko milijuna eura.

→ [Presuda Google Ireland od 3. ožujka 2020., C-482/18](#)

U drugom je mađarskom predmetu Sud odlučio da su **posebni porezi koji se u Mađarskoj naplaćuju na promet telekomunikacijskih poduzetnika i poduzetnika u sektoru trgovine na malo** u skladu s pravom Unije. Ti poduzetnici, koji su većinom u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba iz drugih država članica, ostvaruju najveći promet na dotičnim mađarskim tržištima te stoga snose većinu tereta tih posebnih poreza. Sud je ipak odlučio da ta okolnost odražava gospodarsku stvarnost tih tržišta **te stoga ne predstavlja diskriminaciju** tih poduzetnika.

→ [Presude Vodafone Magyarország i Tesco-Global Áruházak od 3. ožujka 2020., C-75/18 i C-323/18](#)

Opći sud donio je 2020. svoje prve četiri presude u pogledu **odluka Europske središnje banke (ESB) o izricanju novčanih sankcija** na temelju bonitetnog nadzora nad kreditnim institucijama. **Tako je djelomično poništio tri odluke** zbog njihova nedostatnog obrazloženja. Naime, uopće nije pojašnjena metodologija koju je ESB primijenio u svrhu određivanja iznosa izrečenih sankcija.

→ [Presude VQ/ESB od 8. srpnja 2020., T-203/18,T-576/18,T-577/18,T-578/18](#)

Intelektualno vlasništvo

Sud i Opći sud osiguravaju tumačenje i primjenu propisa koje Unija donosi kako bi zaštitila i obranila intelektualno vlasništvo (autorsko pravo, pravo žigova, zaštita dizajna, patentno pravo) u svrhu poboljšanja kompetitivnosti poduzetnika.

Dva suda Unije u više su navrata 2020. odlučivala u tom području, pri čemu su u pogledu pojmova „razlikovni karakter” i „vjerojatnost dovođenja u zabludu” pojasnila okvir odgovornosti za povredu prava intelektualnog vlasništva, kao i uvjete u kojima se intelektualno vlasništvo štiti uz posebnu pažnju u području žigova.

.....

Što se tiče odgovornosti osoba i društava za povrede prava koja proizlaze iz žiga Unije, Sud je odlučio da **sama činjenica** da Amazon na svojoj platformi za internetsku prodaju (Amazon-Marketplace) **skladišti proizvode koji povređuju pravo žiga ne znači da je Amazon povrijedio to pravo**. Naime, poduzetnik koji za račun trećih prodavatelja skladišti proizvode kojima se počinila povreda a da pritom ne zna za počinjenu povredu prava žiga, ne upotrebljuje sam nezakonito taj žig, osim ako, kao prodavatelj, nastoji postići cilj da ponudi proizvode na prodaju ili ih stavi na tržište.

→ **Presuda Coty Germany**
od 2. travnja 2020., C-567/18 i dr.

Što se tiče **razlikovnog karaktera neophodnog za valjanost žiga**, Opći sud podsjetio je da oblik, za koji se traži registracija kao **trodimenzionalnog žiga**, nema taj karakter ako se **znatno ne razlikuje od standarda i običaja u predmetnom sektoru**. U slučaju vezice za obuću naveo je da novost njezina oblika i ljepota njezina dizajna sami po sebi nisu dovoljni kako bi se zaključilo da postoji razlikovni karakter. Naime, funkcija je žiga da **uputi na trgovačko podrijetlo proizvoda i da tako omogući** potrošačima da povežu određene proizvode s određenim poduzetnikom.

→ [*Presuda Hickies*](#)
od 5. veljače 2020., T-573/18

Isto tako, ali u slučaju **figurativnog žiga**, Opći sud napomenuo je da **motiv lavlje glave okružene lancima** predstavlja raširen i uobičajen oblik **dugmadi i nakita** te stoga **nema razlikovni karakter** za te proizvode. U drugom predmetu, prigovorio je pak EUIPO-u to da nije uzeo u obzir određene dokaze prilikom ocjene **razlikovnog karaktera stečenog uporabom žiga** koji se sastoji od **uzorka šahovnice za torbe i prtljagu**.

→ [*Presude Pierre Balmain*](#)
od 5. veljače 2020., T-331/19 i T-332/19

→ [*Presuda Louis Vuitton Malletier*](#)
od 10. lipnja 2020., T-105/19

Verbalni žig također nema razlikovni karakter ako se njime samo opisuje karakteristika proizvoda za koji je zatražena njegova registracija. Opći sud smatrao je da verbalni žig WAVE za svjetiljke za akvarije **može imati razlikovni karakter jer pojam „wave“ ne opisuje karakteristiku tih svjetiljki**.

→ [*Presuda Tetra GmbH*](#)
od 23. rujna 2020., T-869/19

Upravo je zbog **slabog razlikovnog karaktera dvaju znakova** koji prikazuju **rog za označivanje poštanskih usluga** Opći sud **isključio vjerojatnost dovođenja u zabludu** među njima. Prikaz poštanskog roga, često na žutoj pozadini, uobičajeno upotrebljavaju nacionalni poštanski operateri u Uniji. Javnost stoga neće povezati poštanski rog ili žutu boju s određenim društvom, nego općenitije s neodređenim brojem nacionalnih poštanskih operatera.

→ [*Presuda Deutsche Post*](#)
od 11. studenoga 2020., T-25/20

I dalje u pogledu vjerojatnosti dovođenja u zabludu između dvaju žigova, ali ovaj put prijavljenih za sportsku opremu i odjeću, Sud je odlučio da **ugled nogometaša Lionela Messija može onemogućiti bilo kakvu vjerojatnost dovođenja u zabludu** između njegova žiga MESSI i ranijeg žiga MASSI koji pripada jednom španjolskom društvu.

→ [Presuda Messi od 17. rujna 2020., C-449/18 i dr.](#)

U drugom predmetu koji se odnosio na pitanje ocjene vjerojatnosti dovođenja u zabludu, Opći sud također je naglasio da **prisutnost iste riječi u dvama žigovima** (u predmetnom slučaju riječi „Teruel” u žigovima AIRESANO BLACK EI IBERICO DE TERUEL i JAMON DE TERUEL CONSEJO REGULADOR DE LA DENOMINACION DE ORIGEN) **nije dovoljna kako bi nastala vjerojatnost dovođenja u zabludu.**

→ [Presuda Consejo Regulador od 28. svibnja 2020., T-696/18](#)

Što se tiče kriterija sličnosti između dvaju žigova, Opći sud utvrdio je da je verbalni žig LOTTOLAND, koji je prijavljen za industrijske usluge, **iznimno sličan** ranijim figurativnim žigovima LOTTO, prijavljenima za igre na sreću. Međutim, istaknuo je da ne postoji nikakva veza između tih žigova, osobito s obzirom na **različitu prirodu predmetnih usluga i relevantne javnosti**. Zbog tog **nepostojanja veze**, uporabom žiga LOTTOLAND **ne iskorištava se nepošteno razlikovni karakter ili ugled ranijih žigova te im ne može naštetiti.**

→ [Presuda Lottoland od 11. studenoga 2020., T-820/19](#)

Katkad se dogodi da se spor koji se odnosi na razlikovne znakove ne odvija između pojedinaca ili poduzetnika, nego između država članica, kao u sporu koji se odnosio na uporabu riječi „Teran” za sortu vinove loze koja se uzgaja u Sloveniji i Hrvatskoj. Nakon što je 2004. Slovenija pristupila Uniji, taj je naziv bio priznat kao zaštićena oznaka izvornosti (ZOI). Uredbom iz 2017. utvrdilo se da se riječ „Teran” od pristupanja Hrvatske Uniji 2013. može upotrebljavati i za **određena hrvatska vina**. Opći sud **odbio je zahtjev Slovenije** za poništenje te uredbe kojom se omogućilo **mirno supostojanje ZOI-ja a da se pritom nisu povrijedila načela pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja.**

→ [Presuda Slovenija/Komisija od 9. rujna 2020., T-626/17](#)

Funkcioniranje europskih institucija

Na dvama sudovima Unije je da provjeravaju jesu li akti institucija, tijela, ureda i agencija Unije (odnosno propuštanje da se određeni akti donesu) u skladu s pravom Unije. Prema tome, Sud i Opći sud jamci su sudske zaštite prava osoba kad se na njih izravno ili neizravno odnose odluke donesene na razini Unije. Suprotno tomu, isključivo su nacionalni sudovi nadležni za nadzor zakonitosti akata nacionalnih tijela s obzirom na nacionalno pravo.

.....

Pred sudovima Unije u nekoliko je navrata postupke pokrenuo **O. Junqueras i Vies**, potpredsjednik Gobierno autonómico de Cataluña (Autonomna vlada Katalonije, Španjolska) povodom njegova izbora u Europski parlament 2019. Potpredsjednik Općeg suda, a zatim i potpredsjednik Suda u okviru žalbenog postupka odbili su njegov zahtjev za privremenu pravnu zaštitu radi zaštite njegova parlamentarnog imuniteta. Osim toga, Opći sud proglasio je **nedopuštenim njegov zahtjev za poništenje odluke Europskog parlamenta kojom se utvrdilo da je njegovo zastupničko mjesto slobodno**. Naime, ta institucija nije mogla dovesti u pitanje odluke španjolskih tijela kojima se na temelju nacionalnog prava proglašava istek mandata O. Junquerasa i Viesa i upražnjenost njegova mjesta u Europskom parlamentu.

→ [Rješenje Junqueras i Vies od 3. ožujka 2020., T-24/20 R](#)

→ [Rješenje Junqueras i Vies od 8. listopada 2020., C-201/20 P\(R\)](#)

→ [Rješenje Junqueras i Vies od 15. prosinca 2020., T-24/20](#)

Opći sud odbio je tužbu u kojoj je zatraženo da se utvrdi da je Europsko vijeće nezakonito odbilo isključiti češkog predsjednika vlade zbog navodnog sukoba interesa sa sastanaka te institucije koji su se odnosili na višegodišnji financijski okvir Unije za razdoblje od 2021. do 2027. Naime, Opći sud smatrao je da su **isključivo države članice nadležne da, među svojim šefovima države ili vlade, odrede koje ih od tih osoba trebaju predstavljati na sastancima Europskog vijeća** i da utvrde razloge koji mogu spriječiti neku od tih osoba da ih predstavlja na sastancima te institucije.

→ [Rješenje *Wagenknecht* od 17. srpnja 2020., T-715/19](#)

H. Shindler i drugi državljani Ujedinjene Kraljevine već dugo borave u Italiji i Francuskoj. Stoga nisu smjeli sudjelovati ni na referendumu o Brexitu ni na parlamentarnim izborima 2017. iako su ta glasovanja bila odlučujuća za zadržavanje njihova svojstva građana Unije. Stoga su Općem sudu podnijeli tužbu kojom se nastoji „utvrditi propust” Komisije zbog njezina „nezakonitog propuštanja da se očuva građanstvo Unije”. Opći sud odbio je tužbu, pri čemu je smatrao da **Komisija nije nadležna** za donošenje obvezujućeg akta kojim bi se nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije nastojalo očuvati građanstvo Unije određenih državljana Ujedinjene Kraljevine.

→ [Rješenje *Shindler* od 14. srpnja 2020., T-627/19](#)

B | Ključne brojke o pravosudnoj aktivnosti

Sud

Sudu se prije svega mogu podnijeti

- **zahtjevi za prethodnu odluku**, kada nacionalni sud dvoji o tumačenju akta koji je donijela Unija ili o njegovoj valjanosti. Nacionalni sud tada prekida postupak koji se pred njim vodi i obraća se Sudu, koji se izjašnjava o tumačenju odredaba o kojima je riječ ili o njihovoj valjanosti. Nakon što mu je stvar razjašnjena u odluci Suda, nacionalni sud može riješiti spor koji mu je iznesen. Za predmete koji zahtijevaju odgovor u vrlo kratkom roku (npr. u pitanjima azila, granične kontrole, otmica djece itd.) predviđen je **hitni prethodni postupak („PPU“)**;
- **žalbe** protiv odluka Općeg suda, koje su pravna sredstva povodom kojih Sud može ukinuti odluku Općeg suda;
- **izravne tužbe**, čiji su glavni ciljevi:
 - ishoditi poništenje Unijina akta („**tužba za poništenje**“) ili
 - utvrditi da je država članica povrijedila obvezu predviđenu pravom Unije („**tužba zbog povrede obveze**“). Ako se država članica ne uskladi s presudom kojom je utvrđena povreda obveze, Sud joj može, odlučujući o drugoj tužbi, nazvanoj tužba zbog „**dvostruke povrede**“, izreći novčanu kaznu;
- zahtjevi za donošenje **mišljenja** o tome je li sporazum koji Unija namjerava sklopiti s trećom državom ili međunarodnom organizacijom u skladu s Ugovorima. Takav zahtjev mogu podnijeti država članica ili europska institucija (Parlament, Vijeće ili Komisija).

735
novih predmeta

**Prethodni
postupci**

556

od kojih 9 PPU-a

Države članice s najvećim brojem zahtjeva

Njemačka	139
Austrija	50
Italija	44
Poljska	41
Belgija	36

37
izravnih tužbi

od kojih

18
**tužbi zbog povrede
obveze i**

2
tužbe zbog
„dvostruke povrede“

131
žalba protiv odluka
Općeg suda

1
zahtjev za
donošenje
mišljenja

8
zahtjeva za
besplatnu pravnu
pomoć

Stranka koja nije
u mogućnosti snositi
troškove postupka može
zahtijevati besplatnu
pravnu pomoć.

792
riješena predmeta

534
prethodna
postupka
od kojih **9** PPU-a

37
izravnih tužbi
od kojih
26
utvrđenih **povreda**
obveze
protiv **14** država članica

od kojih
3
presude u pogledu
„**dvostruke povrede**”

204
žalbe protiv odluka
Općeg suda
od kojih je
40
dovelo do ukidanja odluke
Općeg suda

Prosječno trajanje
postupaka
15,4 mjeseca

Hitni prethodni postupci
3,9 mjeseci

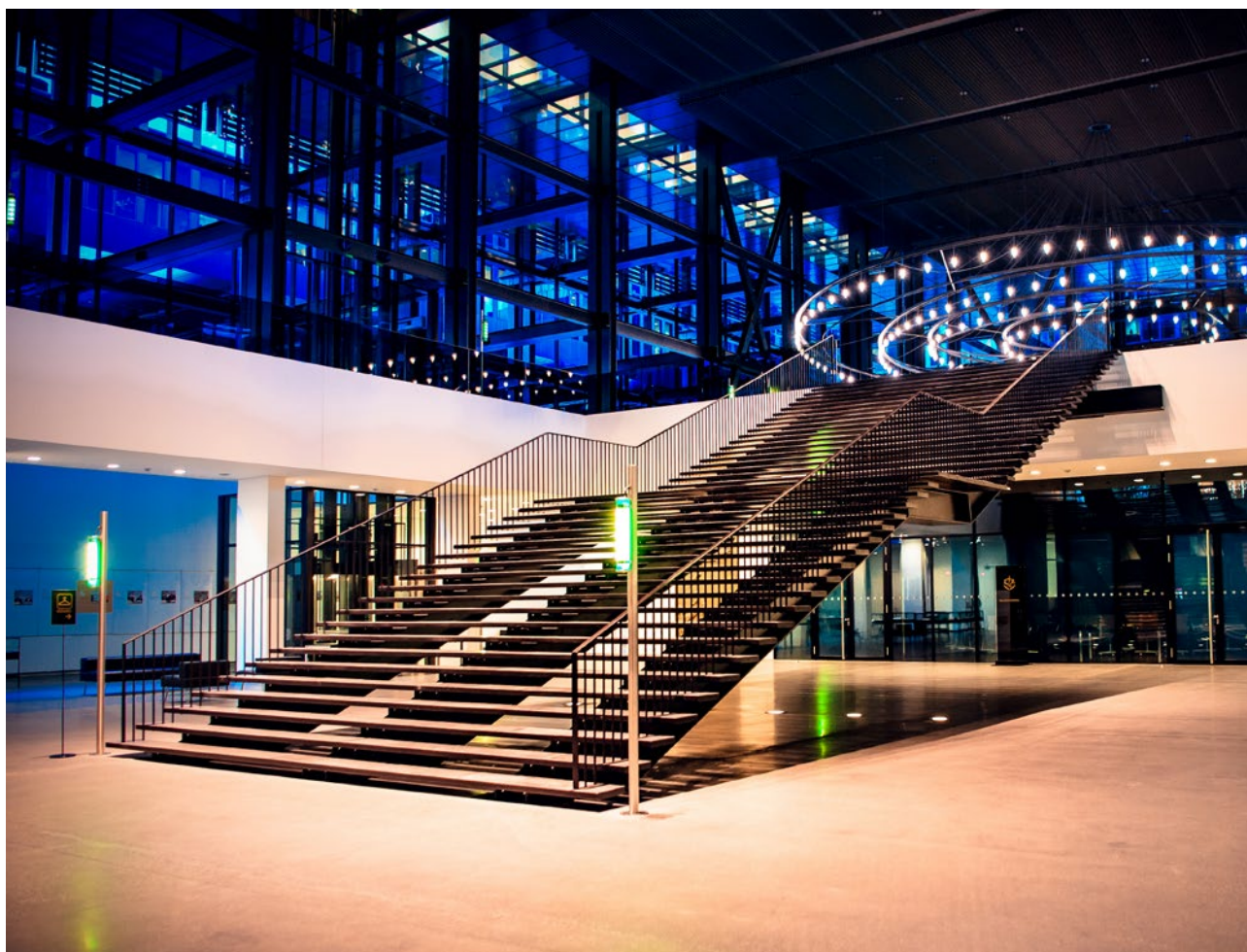
1045

neriješenih
predmeta

na dan 31. prosinca 2020.

Najvažnije teme

Carinska unija	24
Državne potpore i tržišno natjecanje	104
Intelektualno i industrijsko vlasništvo	27
Okoliš	48
Oporezivanje	95
Područje slobode, sigurnosti i pravde	119
Poljoprivreda	26
Promet	86
Sloboda kretanja i poslovnog nastana i unutarnje tržište	96
Socijalno pravo	56
Zaštita potrošača	56

Opći sud

Općem sudu u prvostupanjskom postupku izravne tužbe mogu podnijeti **fizičke ili pravne osobe (društva, udruge itd.) i države članice** protiv akata institucija, tijela, ureda ili agencija Europske unije te mu se mogu podnijeti izravne tužbe za naknadu štete koju su prouzročile institucije ili njihovi službenici. Velik dio sporova koji se vode pred Općim sudom gospodarske je naravi: intelektualno vlasništvo (žigovi i dizajni Europske unije), tržišno natjecanje, državne potpore te nadzor bankarstva i financija.

Opći sud također je nadležan za odlučivanje u području javne službe u sporovima između Europske unije i njezinih službenika.

Protiv odluka Općeg suda može se podnijeti žalba Sudu, koja je ograničena na pravna pitanja. U predmetima u kojima je već provedeno dvostruko ispitivanje (koje je najprije izvršilo neovisno žalbeno vijeće, a potom Opći sud), Sud dopušta žalbu samo ako se njome otvara važno pitanje za jedinstvo, dosljednost ili razvoj prava Unije.

847
novih predmeta

729
izravnih tužbi,
od čega

69
tužbi koje se odnose na
državne potpore i tržišno
natjecanje
(uključujući **2** tužbe koje su
podnijele države članice)

282
tužbe koje se odnose na
intelektualno i industrijsko
vlasništvo

118
tužbi o pitanjima javne
službe Unije

260
izravnih tužbi u drugim
područjima (uključujući
10 tužbi koje su podnijele
države članice)

Zahtjevi za
besplatnu pravnu
pomoć

75
Stranka koja nije
u mogućnosti snositi
troškove postupka može
zahtijevati besplatnu
pravnu pomoć.

748

riješениh predmeta

631

izravna tužba,
od čega

41

tužba koja se odnosi na
državne potpore i tržišno
natjecanje

237

tužbi koje se odnose na
intelektualno i industrijsko
vlasništvo

79

tužbi o pitanjima javne službe
Unije

274

izravnih tužbi u drugim
područjima

Prosječno trajanje postupaka:

15,4

 mjeseca

Udio odluka Općeg suda protiv
kojih je podnesena žalba Sudu:

23 %

Neriješeni predmeti

(na dan 31. prosinca 2020.)

1497

Najvažnije teme

Državne potpore	292
Ekonomska i monetarna politika	156
Intelektualno i industrijsko vlasništvo	319
Javna nabava	21
Mjere ograničavanja	65
Okoliš	14
Poljoprivreda	21
Pravilnik o osoblju Unije	182
Pristup dokumentima	24
Tržišno natjecanje	78

3

Godina posvećena prilagodbi i kontinuiranom djelovanju javne službe europskog pravosuđa

A | Tajnikova uvodna riječ

B | Faze upravljanja krizom

C | Pregled aktivnosti Suda za vrijeme pandemije

Focus

- Rasprave na daljinu
- Odnosi s javnošću
- Doprinos Glavne uprave za višejezičnost kontinuiranom djelovanju institucije
- Informacijske tehnologije u uvjetima pandemije

A | Tajnikova uvodna riječ

Tajnik Suda, glavni tajnik institucije, vodi administrativne službe pod nadzorom njezina predsjednika. On svjedoči o predanosti službi u pružanju podrške pravosudnoj aktivnosti u godini u kojoj su se one morale suočiti s dosad neviđenim izazovima.

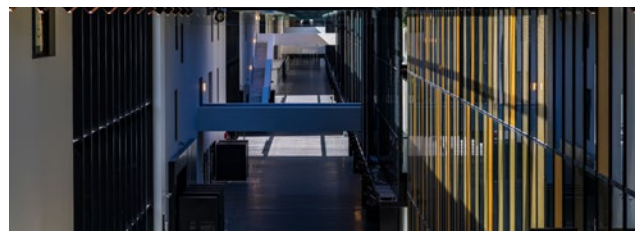
Sa stajališta pojedinca, 2020. bila je teška godina za svakoga od nas zbog ograničenja, bolesti i nesigurnosti koji su je obilježili.

U području upravljanja službama institucije protekla je godina predstavljala znatan izazov koji je prevladan odlučnošću, metodičnošću i prilagodljivošću. U vrlo kratkom roku valjalo je ostvariti potpunu preobrazbu načina rada institucije. Nijedna služba nije bila pošteđena te nužnosti prilagodbe, inovativnosti i ponovnog osmišljavanja.

Srećom, institucija se mogla osloniti na strukturu i postupke uspostavljene za krizne situacije. Ta struktura počiva na jedinici za upravljanje tim situacijama koja je nadležna da na razini cjelokupne institucije donosi ključne odluke povezane s kriznom situacijom i njezinim razvojem. Ona poduzima opće mjere koje iz toga proizlaze (režim rada na daljinu, transverzalne mjere upravljanja osobljem...). Te opće mjere potom se provode na razini Centra za upravljanje krizom (CMC), koji čine predstavnici

svih operativnih jedinica koje osiguravaju kontinuirano djelovanje u svakoj od službi. Tijekom svojih redovnih sastanaka, CMC je također izvještavao navedenu jedinicu kako bi se osiguralo upravljanje krizom.

To upravljanje, u okviru kojega su blisko surađivale službe institucije i njezina dva suda, omogućilo je **dosljedno i usklađeno djelovanje u svrhu postizanja triju podudarnih i međuovisnih ciljeva**: jamčenja zdravstvene sigurnosti osoblja i osoba koje moraju doći u prostorije institucije, osiguravanja kontinuirane pravosudne aktivnosti i podrške osoblju.

→ Kako bi se zajamčila **zdravstvena sigurnost u zgradama institucije i osoblje zaštitilo** od opasnosti od zaraze, donesena je odluka da se od 10. ožujka zadaće koje članovi osoblja trebaju obaviti izvršavaju na daljinu. Taj **režim rada na daljinu** potom je proglašen općim i obvezujućim od ponedjeljka 16. ožujka, prije odluke nacionalnih tijela o ograničavanju kretanja. Prostorije Suda na taj su način postale nedostupne, osim za osobe koje obavljaju nužne zadaće koje se ne mogu izvršavati na daljinu. Zahvaljujući stalnom praćenju razvoja zdravstvene i regulatorne situacije u Luksemburgu i susjednim zemljama koje provode služba za sigurnost i liječnička služba, uz redovnu suradnju s luksemburškim tijelima, taj se režim mijenjao u različitim fazama, kako bi se postigla ravnoteža između zdravstvene situacije, stope posjećenosti, nastavka pravosudne aktivnosti i potreba osoblja.

Istodobno s režimom rada na daljinu, jedan od ključnih instrumenata zaštite zdravlja osoba bilo je **definiranje i provedba preciznih i strogih zdravstvenih standarda**. Kako bi sudovi Unije nastavili sa sudovanjem, Sud je od 25. svibnja ponovno otvorio svoje raspravne dvorane. Posljedično, valjalo je upravljati – sa stajališta logistike i zdravstvene sigurnosti – dnevnom prisutnošću u prostorijama ne samo članova osoblja čija je prisutnost bila nužna za održavanje rasprava nego i odvjetnika i agenata iz cijele Europske unije. Promatrane u cjelini, izrazito zahtjevne mjere koje su primjenjivane (mjerenje temperature prilikom ulaska u zgrade, obavezno nošenje maske u zajedničkim prostorima i na raspravi, poštovanje fizičkog razmaka utvrđivanjem odvojenih smjerova kretanja, dezinfekcija mjesta na kojima je povećana fluktuacija ljudi, postavljanje dozatora hidroalkoholnog gela, zaštitnih pregrada, natpisa s upozorenjima, podizanje svijesti posredstvom različitih obavijesti) omogućile su postizanje najviše razine zaštite svih dionika u za njih zadovoljavajućim uvjetima prijama.

→ To ponovno održavanje javnih rasprava bilo je nužno kako bi se **osiguralo kontinuirano djelovanje javne službe europskog pravosuđa**. Prije spomenutog ponovnog održavanja rasprava, pravosudna aktivnost nastavila se postupanjem na daljinu u predmetima, osobito primjenom prilagođenih postupovnih sredstava. Zastupnici stranaka propisno su obaviješteni o postupovnim posljedicama proizišlima iz konteksta krize te o mjerama koje su poduzela tajništva sudova posredstvom tomu posvećene rubrike na internetskoj stranici institucije.

S **tehničkog gledišta**, informatičke službe institucije ubrzale su, počevši od veljače, program opremanja alatima za rad na daljinu. U prvim tjednima nakon prvog ograničenja kretanja pojasna širina je udeseterostručena te je svim službama vrlo brzo stavljen na raspolaganje sigurni audiokonferencijski, a potom i videokonferencijski sustav.

Kao što se to detaljno opisuje u nastavku, institucija je bila inovativna u iznalaženju rješenja za poteškoće s putovanjima pojedinih zastupnika stranaka. Kao plod iznimne suradnje službi, dvaju sudova i njihovih tajništava, osmišljen je jedinstveni sustav sudjelovanja na raspravama na daljinu putem videokonferencije, kojom su prilikom ponuđene usluge potencijalnog simultanog usmenog prevođenja na i s 24 službena jezika Unije.

Naposljetku, u duhu **učinkovitog upravljanja resursima**, pojedini članovi osoblja čija je aktivnost, zbog prirode njihovih zadaća, bila smanjena redovito su se privremeno upućivali u službe koje su se, suprotno tomu, suočavale s povećanim radnim opterećenjem. Ta solidarnost i bogata razmjena vještina i iskustava bili su korisni u prevladavanju poteškoća te će biti od velike vrijednosti za uspješan povratak osoblja u prostorije institucije.

- Posljednji cilj koji se nastojao postići u okviru upravljanja krizom bio je **pružanje podrške osoblju tijekom cijelog tog razdoblja** bez presedana, koje su obilježile teške osobne situacije.

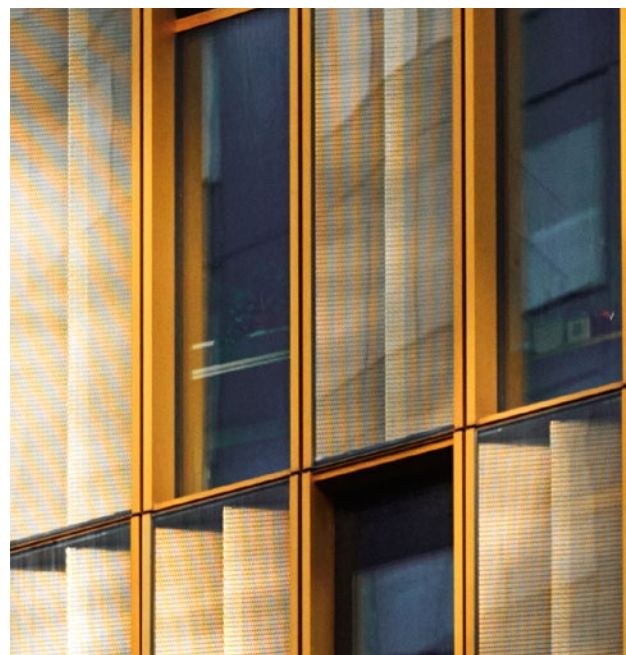
Posebna pažnja posvećena je upravo osoblju, bilo da je riječ o osobama koje su se zarazile virusom ili su izložene opasnosti od zaraze, izoliranim osobama ili onima koji se moraju brinuti o djeci u svojem kućanstvu. Svima njima podršku su pružali služba za ljudske resurse, liječnici i medicinske sestre iz liječničke službe i psihologinja. Voditelji službi također su, vodeći se pristupom koji je krasila brižljivost, vodili računa o tim specifičnim situacijama kako bi prilagodili načine izvršavanja zadaća dotičnih osoba.

Osim toga, od početka krize institucija je posebnu pažnju posvetila potrebi **osiguravanje jasne, dostupne, dosljedne i relevantne komunikacije** sa svojim osobljem. Uspostavljeni su dodatni i strukturirani komunikacijski kanali, svaki namijenjen određenoj svrsi: uspostavljena je internetska stranica sa svim relevantnim informacijama, važne poruke slane su na poslovne i privatne adrese posredstvom namjenskog pretinca elektroničke pošte i putem SMS-a, osoblju su elektroničkom poštom slane operativne obavijesti namijenjene redovitom

informiranju o razvoju situacije i primijenjenim mjerama podrške.

Obogaćena je ponuda **programa osposobljavanja** na daljinu (e-learning) kako bi suradnici mogli nastaviti razvijati svoje kompetencije. Viši i srednji rukovodeći službenici također su pratili posebne programe osposobljavanja na temu upravljanja timovima na daljinu.

Provedene su **dvije ankete** – jedna među cjelokupnim osobljem, druga među rukovodećim službenicima – kako bi se vrednovala njihova ocjena uspostavljenih načina rada i, posljedično, provele određene prilagodbe odnosno dugoročno sagledale mogućnosti koje pružaju inovativna rješenja uvedena u okviru upravljanja krizom.

Naposljetku, **na međuinstitucijskoj razini** koju čini Kolegij šefova uprava institucija i tijela sa sjedištem u Luxembourg, od prosinca 2020. postavljeni su temelji suradnje s nadležnim luksemburškim tijelima kako bi institucije doprinijele, koliko je to moguće, uspjehu **kampanje cijepljenja** svojeg osoblja.

Kriza uzrokovana pandemijom i potreba pronalaženja rješenja kojima bi se otklonile njezine posljedice na organizaciju rada institucije doveli su do impresivnog ubrzavanja promjena koje su bile u tijeku ili jednostavno u začetku.

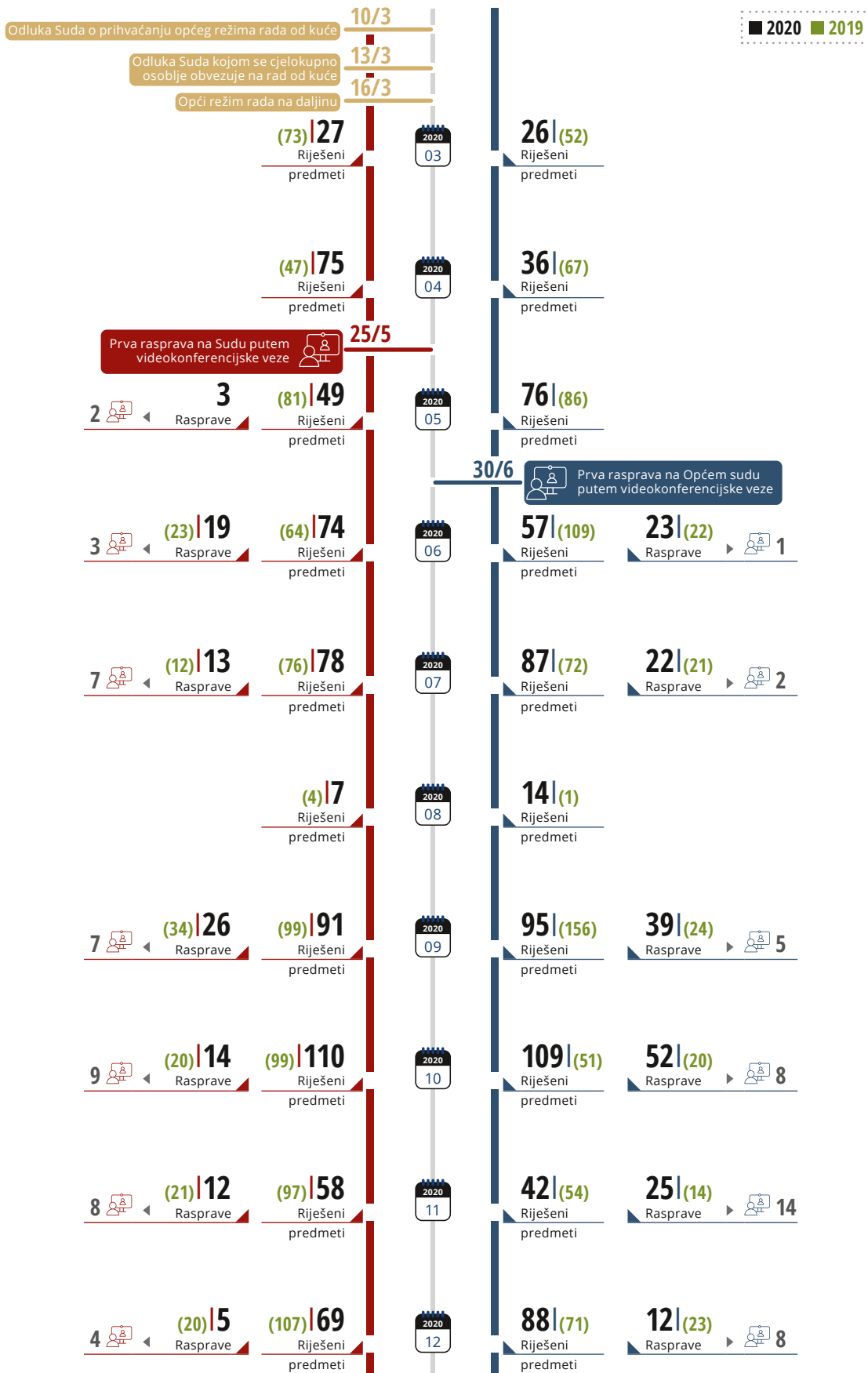
Osim osjećaja ponosa zbog činjenice da smo zajedno uspjeli **održati razinu aktivnosti gotovo istovjetnu onoj prije krize, nastaviti tekuće projekte i istodobno ponuditi najviše standarde zdravstvene sigurnosti**, upravljanje u tom razdoblju potpuno novom za instituciju navijestilo je **održive i pozitivne promjene** u načinu promatranja metoda rada, čak i samog radnog odnosa, kao i mogućnosti virtualne prisutnosti.

(Potpuni ili djelomični) rad na daljinu stvarnost je u kojoj se cjelokupno osoblje nalazi od 16. ožujka 2020. Tijekom uvođenja te organizacije rada prilagođene okolnostima prirodno su se pojavili i **novi izazovi**: digitalizacija i pojednostavnjenje u protoku odluka, poticanje samostalnosti suradnika i osiguravanje kvalitete njihovih usluga, preispitivanje ravnoteže između profesionalnog i privatnog života, zajedništvo unutar institucije i s njom, približavanje vanjskim sugovornicima – u institucijama odnosno među građanima – zahvaljujući mogućnostima koje pružaju nove tehnologije.

Nakon što nestanu ograničenja povezana s pandemijom, na instituciji je da **sačuva plodove tih promjena prilikom povratka u profesionalni život u novim i bogatijim uvjetima**. Prepreke koje je valjalo savladati jednako su tako i iskustva koja su nas pojedinačno i kolektivno učinila jačima, odgovornijima i solidarnijima. I ako je institucija bila u stanju uspješno se nositi s tako nepovoljnim okolnostima, to je bilo zahvaljujući angažmanu i zajedništvu njezinih suradnika, te posvećenosti i brižljivosti rukovodećeg osoblja. Ona ubuduće može računati na te kvalitete kako bi pripremila povratak osoblja u svoje okrilje i ostvarila zajedništvo u uvjetima u kojima će mobilnost i odgovornost biti neki od novih parametara u organizaciji njezina rada.

Alfredo Calot Escobar
Tajnik Suda

B | Faze upravljanja krizom

S obzirom na zdravstvenu situaciju u Europskoj uniji i mjere koje su donijela tijela Luksemburga i drugih država članica, Sud je odlučio da će se od 10. ožujka zadaće koje članovi osoblja trebaju obaviti izvršavati na daljinu. Uzimajući u obzir razvoj zdravstvene situacije u Europi te i kako bi se spriječilo širenje virusa i pritom nastavilo sa sudskom aktivnošću, Sud je **13. ožujka 2020.** naložio svojem osoblju da od 16. ožujka radi na daljinu, uz iznimku osoba koje obavljaju nužne zadaće. Cilj institucije bio je zaštititi svoje osoblje i sudionike rasprava, uz maksimalno ograničavanje negativnih posljedica situacije koju je izazvala pandemija bolesti COVID-19 na pojedince i europsko sudovanje. Institucija je uložila dosad neviđene tehnološke i ljudske napore kako bi osigurala kontinuirano djelovanje javne službe europskog pravosuđa i nastavak postupaka.

Pravila uvedena u ožujku 2020.

Oslanjajući se na strukture i postupke uspostavljene za potrebe upravljanja kriznim situacijama, **donesene su sve potrebne mjere kako bi se spriječio dolazak u zgrade Suda i istodobno omogućio nastavak rada sudova i službi** u što normalnijim uvjetima, uz nužnu prilagodbu iznimnim okolnostima.

→ Zaštita osoblja

Od 13. ožujka 2020. institucija je **naložila osoblju da ne dolazi u zgrade Suda, osim u posebnim i nužnim slučajevima.** Rana provedba strategije opremanja informatičkim materijalom omogućila je pristup na daljinu velikoj većini članova osoblja već u ožujku, a u narednim tjednima, postupno, i cjelokupnom osoblju.

→ Nastavak pravosudne aktivnosti

Iako je prvotno bilo predviđeno da će se održavanje rasprava odgoditi do 27. ožujka 2020., to je razdoblje produljeno **do 25. svibnja 2020.** zbog ograničenja kretanja koja su bila na snazi. Tajništva dvaju sudova stupila su u kontakt sa zastupnicima stranaka kako bi ih obavijestili o tim odgodama i priopćili im pojediniosti o modalitetima nastavka postupka te je na internetskoj stranici institucije otvorena posebna stranica.

Međutim, tijekom tog razdoblja osigurano je provođenje **hitnih prethodnih postupaka**, a nastavljeno je i postupanje u predmetima koji su bili zreli za odlučivanje. U razdoblju **od 16. ožujka do 25. svibnja Opći sud je zaključio 51 predmet, Sud je objavio 79 presuda, a doneseno je i 47 mišljenja.**

Postupanje u predmetima prilagođeno je okolnostima: odluke su se donosile u pisanom postupku, strankama su postavljana pisana pitanja, rasprave na kojima se objavljuju presude i iznose mišljenja organizirane su jednom tjedno, prilagođeni su uvjeti za otvaranje računa na e-Curiji (aplikacija koja omogućuje podnošenje i dostavu postupovnih akata elektroničkim putem).

Ponovno održavanje
rasprava i vraćanje
dijela osoblja

Najviše
30 %
članova osoblja
u zgradama

Prilagođena pravila od svibnja 2020.

→ Ponovno održavanje rasprava

Rasprave su se **ponovno počele održavati 25. svibnja 2020.** Službe Suda uvele su stroge zdravstvene standarde kako bi omogućile održavanje rasprava u najboljim mogućim uvjetima u pogledu sigurnosti svih sudionika u sudskom postupku, uključujući i javnost, a s obzirom na načelo javnosti rasprava.

Stranke koje nisu mogle putovati, pod određenim su uvjetima iznimno mogle sudjelovati u raspravi na daljinu. U tu je svrhu institucija osmislila poseban videokonferencijski sustav koji je omogućio pružanje usluge simultanog usmenog prevođenja na i s 24 jezika postupka. Donesene su i posebne zdravstvene mjere, osobito u pogledu usmenih prevoditelja koji su mogli raditi u kabinama, ali se u kabini smjela nalaziti samo jedna osoba.

Osoblje je djelomično vraćeno u prostorije Suda kako bi se omogućilo obavljanje zadataka koji se nisu mogli izvršavati na daljinu, osobito u kontekstu ponovnog održavanja rasprava pred Sudom i Općim sudom. Rad na daljinu ostao je pravilo kako bi se prisutnost osoba u zgradama svela na broj neophodan za rad ustanove u okolnostima ponovnog održavanja rasprava, što je između **20 i 30 % članova osoblja.**

Na licu mjesta valjalo je osigurati poštovanje najstrožih higijenskih pravila i pravila o distanciranju, koja su utvrđena u suradnji s liječničkom službom institucije.

Uzimajući u obzir poboljšanje zdravstvene situacije, taj režim privremeno je proširen od 21. rujna, na temelju praga utvrđenog u suradnji s liječnicima institucije, koji je odgovarao najvećem dopuštenom broju dnevnih dolazaka u zgrade Suda kako bi se zajamčila djelotvornost zdravstvenih standarda. Međutim, prethodno uspostavljeni režim pristupa zgradama institucije isključivo za potrebe organiziranja rasprava i vijećanja ponovno se morao uvesti 26. listopada zbog pogoršanja zdravstvene situacije u Luksemburgu.

C | Pregled aktivnosti Suda za vrijeme pandemije

Nastavak pravosudne aktivnosti Suda za vrijeme pandemije doveo je do donošenja mjera za osiguravanje pravilnog funkcioniranja europskog pravosuđa, ali i mjera za daljnje informiranje građana Unije o njihovim pravima i o radu europskih sudova. Bilo da je riječ o razvoju sustava koji omogućuje sudjelovanje na raspravama na daljinu uz simultano usmeno prevođenje ili o načinu komuniciranja unutar i izvan institucije, Sud je pokazao inicijativu i prilagodljivost. Budući da je pristup zgradama institucije prvo bio onemogućen, a zatim je podlijegao strogim zdravstvenim pravilima, nužno su se prorijedili uobičajeni posjeti javnosti i stručnjaka, kao i uvid u djela iz knjižnice na licu mjesta, ali Sud je ubrzo pronašao alternativna rješenja.

252
rasprave

Rasprave putem
videokonferencije
(od 25. svibnja
do 22. prosinca)

Od 25. svibnja do 22. prosinca 2020. održane su ukupno **252 rasprave** (koje se mogu odnositi na nekoliko predmeta pokrenutih pred istim sastavom suda). Od toga je **pred Sudom održano 40 rasprava u kojima su stranke sudjelovale na daljinu** (jedna do četiri stranke) putem videokonferencije, dok je **pred Općim sudom na taj način održano 38 rasprava** (s jednom do trima strankama).

Život institucije nije prestao, a nije prekinuta ni njezina administrativna aktivnost: od ožujka do prosinca 2020. institucija je primila nekoliko **novih članova**. Stupanje na dužnost novog francuskog nezavisnog odvjetnika Jeana Richarda de la Toura bilo je prilika za uvođenje jedne novosti: **prisegu je položio na daljinu**, preko zaslona, u prisutnosti predsjednika K. Lenaerts, prvog nezavisnog odvjetnika M. Szpunara i tajnika A. Calota Escobara. Kasnije su grčki nezavisni odvjetnik Athanasios Rantos, 10. rujna, te češki sudac na Sudu Jan Passer i latvijska sutkinja na Sudu Ineta Ziemele, 6. listopada, mogli biti fizički prisutni i položiti prisegu pred Sudom, uz primjenu svih nužnih zdravstvenih mjera.

40
pred
Sudom

38
pred
Općim sudom

Sve službe institucije od ožujka su trebale prilagoditi svoj način interne komunikacije. Zahvaljujući videokonferencijama, timovi su se mogli sastajati i obavljati posao na daljinu. Tako se, u prosjeku, **tjedno** organiziralo više od **150 videokonferencija ili audiokonferencija** za interne ili međuinstitucijske sastanke.

Kad je riječ o komunikaciji izvan institucije, Sud je uspostavio skup aktivnosti na daljinu, zahvaljujući korištenju društvenih mreža i tehnoloških sredstava, kako bi istodobno mogao doprijeti do stručne i šire javnosti i kako bi se upoznavanje s njegovim odlukama moglo odvijati na uobičajen način ([vidjeti str. 76](#)).

Također, Sud je tijekom cijele godine organizirao **29 protokolarnih događaja** na licu mjesta, uz poštovanje posebno visokih zahtjeva, te pet službenih posjeta i **pet svečanih sjednica**. Tom je prilikom primio 171 nacionalnog suca. Iako su se ti posjeti većinom dogodili prije ograničenja pristupa naloženog u okviru borbe protiv širenja koronavirusa, Sud je bio u mogućnosti upriličiti upravo neke neizostavne događaje (svečanu prisegu članova Ureda europskog tužitelja 28. rujna, svečanu sjednicu povodom stupanja na dužnost sudaca Inete Ziemele i Jan Passera 6. listopada), čije je odvijanje bilo nužno prilagoditi zdravstvenim ograničenjima.

Naposljetku, članovi i osoblje institucije mogu se osloniti na bogati knjižnični fond s 285 000 svezaka (od kojih se 155 000 odnosi poglavito na pravo Europske unije), više od 6300 elektroničkih knjiga, 490 pretplata na tiskane časopise i više stotina pretplata na časopise u elektroničkom obliku dostupne posredstvom (više od stotinu) baza podataka. Kad je riječ o objavi sudske prakse, u Zborniku je u 2020. objavljeno 35 019 dokumenata. Od 13. ožujka 2020., informacijski pult stavio je na raspolaganje različita sredstva za korištenje dokumentacijskim izvorima na daljinu kako bi se kompenziralo zatvaranje čitaonice za korisnike (159 digitalizacija na zahtjev i 724 knjige posuđene putem Biblio-drivea, neovisnog alata za posudbu i vraćanje knjiga).

150
videokonferencija ili
audiokonferencija
tjedno

29
protokolarnih
događaja

5
svečanih sjednica

Rasprave na daljinu

Kako bi se odgovorilo na ograničenja kretanja koja su nametnule države članice, institucija je osmislila videokonferencijski sustav koji iznimno omogućava zastupnicima stranaka koji ne mogu fizički doći u Luksemburg da na daljinu sudjeluju na raspravi, uz poštovanje višejezičnosti. Dva korisnika tog sustava dijele svoja iskustva u tom pogledu.

Održavanje rasprava na daljinu

Osvrt agentice vlade, zastupnice Republike Latvije u postupcima pred Sudom, Viktorije Soņeca, načelnice uprave u ministarstvu pravosuđa Republike Latvije

„Počašćena sam jer me Sud Europske unije pozvao da govorim o svojem iskustvu s upotrebom videokonferencija u okviru rasprava pred Sudom i da podijelim svoje dojmove o tom sustavu.

Najprije valja istaknuti da je digitalna transformacija u Europskoj uniji započela puno prije 2020. Međutim, ta će godina ući u povijest ne samo zbog bolesti COVID-19 i njezinih posljedica nego i kao prekretnica u digitalizaciji i upotrebi videokonferencija u okviru rasprava pred Sudom Europske unije.

To je zato što je, iako bolest COVID-19 ima mnogo negativnih posljedica, pandemija olakšala stjecanje digitalnih kompetencija i ubrzala uspostavu digitalnih rješenja u svakodnevnom životu. U tom smislu, poduzetnici, institucije i pojedinci počeli su primjenjivati digitalna rješenja kako bi poboljšali svoj svakodnevni život, kako bi bolje i učinkovitije radili i kako bi se postigla bolja komunikacija s nacionalnim sudovima i sa Sudom Europske unije.

U 2020. države članice i stranke u postupcima koji su u tijeku pred Sudom Europske unije mogle su putem videokonferencije sudjelovati na raspravama pred Sudom. Zahvaljujući toj tehnologiji, države članice i stranke mogle su iznijeti svoje stajalište na raspravama i odgovoriti ne samo na pitanja koja je postavio Sud Europske unije nego i na pitanja i napomene drugih stranaka i država članica. Kao i na raspravi na kojoj su osobe fizički prisutne, tijekom videokonferencije dostupna je usluga usmenog prevođenja, što omogućuju usmeni prevoditelji, koji ulažu izniman trud u simultano prevođenje riječi izgovorenih na raspravama kako bi svi sudionici mogu razumjeti što se govori.

Odvijanje rasprava nije se promijenilo, osim što agenti država članica i zastupnici stranaka mogu ostati u svojoj zemlji i sudjelovati na daljinu. Naravno, takva mogućnost podrazumijeva određeni niz prednosti, poput praktičnosti, sigurnosti i uštede vremena izbjegavanjem putovanja, ali i poteškoća, kao što je primjerice nemogućnost da se osjeti duh Suda Europske unije, to dojmljivo iskustvo koje se doživljava svakim ulaskom u raspravnu dvoranu Suda Europske unije radi osobnog sudjelovanja u raspravi pred Sudom.

Valja istaknuti da je Sud Europske unije, time što je omogućio upotrebu videokonferencija za održavanje rasprave, dokazao da se može prilagoditi okolnostima i da se postupci moraju odvijati svojim tijekom unatoč zdravstvenoj krizi.“

Novi izazovi usmenog prevođenja na raspravama

Osvrt Ignasiya Vancellsa More, konferencijskog prevoditelja vanjskog suradnika

Održavanje rasprava na kojima pojedine stranke sudjeluju na daljinu imalo je velike posljedice na rad usmenih prevoditelja.

Usmeni prevoditelj vanjski suradnik iz španjolske kabine, koji redovito surađuje sa Sudom, objašnjava što je u 2020. značilo raditi kao usmeni prevoditelj za europske institucije, konkretno za Sud.

„Godina 2020. bila je neuobičajena za sve. Za usmene prevoditelje, odakle god oni dolazili, pandemija je najprije dovela do potpunog prestanka aktivnosti zbog, među ostalim, otkazivanja međunarodnih sastanaka. Kada su se sastanci ponovno počeli održavati, uvjeti rada bili su sasvim novi. Kad je riječ o usmenim prevoditeljima vanjskim suradnicima, to je novo „normalno“ potaknulo brojna pitanja: kako putovati s obzirom na ograničenja putovanja i kako raditi u dobrim zdravstvenim i tehničkim uvjetima? Videokonferencije, koje sada omogućuju organizaciju internetskih sastanaka, izazvale su brojne zabrinutosti u pogledu pouzdanosti povezivanja na daljinu i kvalitete zvuka, koji je rijetko jednak kvaliteti u dvorani. Potrebno je udvostručiti napore da bi se razumjelo govornike i dolazi do bržeg umaranja nego prije.

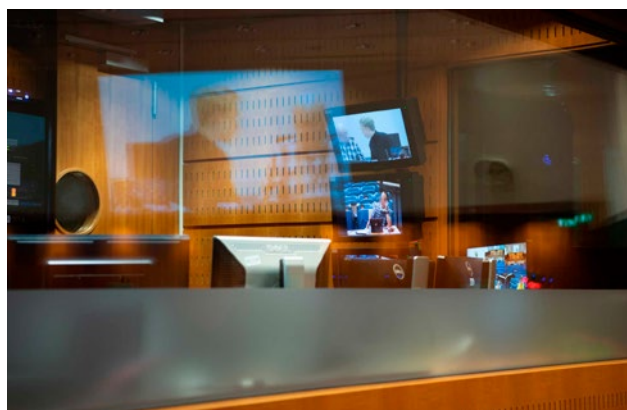
Međutim, smatram da su na Sudu veze na raspravama koje se održavaju na daljinu općenito vrlo kvalitetne. Točno je da se ne može u svakom trenutku jamčiti optimalna kvaliteta, ali smatram da je učinjeno sve kako bi se ona postigla, osobito zahvaljujući testovima koji se prethodno provode s usmenim prevoditeljima. K tomu, postigao se izvrstan način komunikacije kako bi se stranke i usmene prevoditelje unaprijed obavijestilo o promjenama u vezi s novim načinima rada i potrebnim pripremama. Usmene prevoditelje vanjske suradnike na to se upozorava od trenutka sklapanja ugovora.

Institucija je poduzela znatne napore kako bi osigurala očuvanje najboljih mogućih uvjeta rada. Zadivila me ozbiljnost i strogost zdravstvenih mjera: uz pridržavanje uobičajenih mjera, usmeni prevoditelji ne dijele ni predmete (prijenosna računala, slušalice), ni radni stol.

Više ne dijelimo čak ni istu kabinu pa je sad znatno teže komunicirati ili samo čuti tumačenje naših kolega. To može biti prepreka za usklađenost terminologije koju upotrebljavamo. Moramo se unaprijed uskladiti. U slučaju neke druge poteškoće (terminološko pitanje, tehnički problem itd.), međusobno pomaganje prilikom usmenog prevođenja postalo je složenije. Neke probleme rješavamo gestikuliranjem, a druge mobitelom ili razmjenom poruka.

U tom je kontekstu priprema za raspravu ključna i Sud je, uostalom, jedina institucija u kojoj konferencijski prevoditelji pripremi posvećuju cijeli radni dan, kao i stalni usmeni prevoditelji. U tom pogledu, nisam primijetio gotovo nikakvu razliku od početka pandemije. Iako se možda više upotrebljavaju elektronička pošta i SMS poruke i iako više nema neslužbenih razgovora u hodnicima, naši su kolege i dalje jednako dostupni.

Vjerujem da su se na početku mnogi pribojavali posljedica za koje se predviđalo da bi pandemija mogla imati na našu profesiju. Međutim, nakon što je prvotni šok popustio, tražila su se rješenja te smo se prilagodili i uspješno izašli na kraj sa situacijom.”

Odnosi s javnošću

Dijalog s pravnim stručnjacima i širom javnošću nastavljen je u 2020. Iako su se zadržali tradicionalni kanali komunikacije, taj se dijalog značajno razvio u virtualnom svijetu, osobito zahvaljujući videokonferencijama i društvenim mrežama.

127
grupa posjetitelja

odnosno
3729
osoba

21
virtualni posjet

odnosno
798
osoba

Uprava za komunikaciju odlučila se za upotrebu tradicionalnih komunikacijskih sredstava, s naglaskom na pojačano korištenje društvenih medija. **Od 16. ožujka do 22. prosinca 2020.** objavljena su **142 priopćenja za medije**. Twitter i LinkedIn računi Suda (na francuskom i engleskom jeziku) upotrebljavali su se za prenošenje aktualnosti Suda: **na Twitteru je poslano 668 poruka** radi obavještanja pratitelja. Te su poruke bile namijenjene, s jedne strane, skretanju pozornosti na najvažnije predmete koji se obrađuju u nadolazećem tjednu i, s druge strane, prosljeđivanju objavljenog priopćenja za medije.

Organizacija posjeta važna je aktivnost za Sud u okviru njegove politike otvorenosti i širenja znanja ne samo među pravnim stručnjacima i studentima prava nego i među europskim građanima. Zdravstvene mjere uvedene u ožujku 2020. prekinule su organizaciju takvih posjeta i primanje posjetitelja. Iako su ukupne brojke – **127 grupa** s ukupno **3729 posjetitelja** – neizbježno niže od rezultata ostvarenih prethodnih godina (18 099 osoba u 2019.), Sud je još jedanput uspio pronaći nove načine da svoje zgrade i aktivnosti učini dostupnima na daljinu. Tako je predložio da se s članovima osoblja Suda održavaju susreti na digitalnim platformama, koji omogućuju [virtualni posjet kompleksa zgrada Palače](#), i **webinari** u trajanju od dva dana organizirani „po mjeri”, na kojima sudjeluju članovi, sudskih savjetnici i administratori Suda. Zahvaljujući tim webinarima **798 osoba** moglo je sudjelovati na prezentacijama u okviru **21 virtualnog posjeta**.

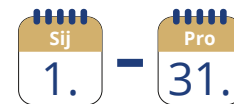

Sud je, posredstvom Uprave za komunikaciju, prosljedio **173 priopćenja za medije** (odnosno ukupno **2292 jezične verzije**) kako bi obavijestio stručnjake i širu javnost (**3366 primatelja** koji se nalaze na popisima za slanje poruka elektroničke pošte) o svojim odlukama, ali i o događajima koji su obilježili rad institucije. Internetske stranice curia.europa.eu imale su više od **6,6 milijuna posjetitelja** te je **pregledano** više od **27 milijuna stranica**.

Institucija je nastavila biti prisutna na društvenim mrežama tako što je objavila **702 tweeta na Twitteru**, sa svoja dva računa na francuskom i engleskom jeziku. **Objavljene su i 273 poruke na LinkedInu**.

S obzirom na nemogućnost organiziranja susreta na licu mjesta, poput godišnjeg Dana otvorenih vrata, odlučeno je koristiti se mogućnostima društvenih mreža kako bi se javnost cijeloga svijeta upoznala s radom Suda. Na taj su način, isključivo na društvenim mrežama, organizirana **tri virtualna događaja** u povodu **Dana Europe** (9. svibnja), **Europskog dana pravosuđa** (24. listopada) i **obljetnice osnivanja Suda** (4. prosinca), na kojima su predstavljene pojedine presude Suda, prikazana videa o određenim temama iz sudske prakse, postavljana pitanja, ponuđeni odgovori. Osobito zbog tih događaja, broj pratitelja Suda rastao je tijekom čitave godine te je prešao broj od **90 000 pratitelja na LinkedInu** i **100 000 pratitelja na Twitteru**. Ta su tri događaja **na Twitteru** imala ukupno **1 713 000 pregleda** (broj označava koliko su puta korisnici pogledali tweet), a na **LinkedInu 258 000 pregleda**.

Istodobno, za novinare su organizirane **online novinske konferencije** posvećene postupovnim novostima. Na 11 konferencija sudjelovala su ukupno **94 novinara**.

objavljena
173
priopćenja za medije

odnosno
2292
jezične verzije

702
poruke
na Twitteru i

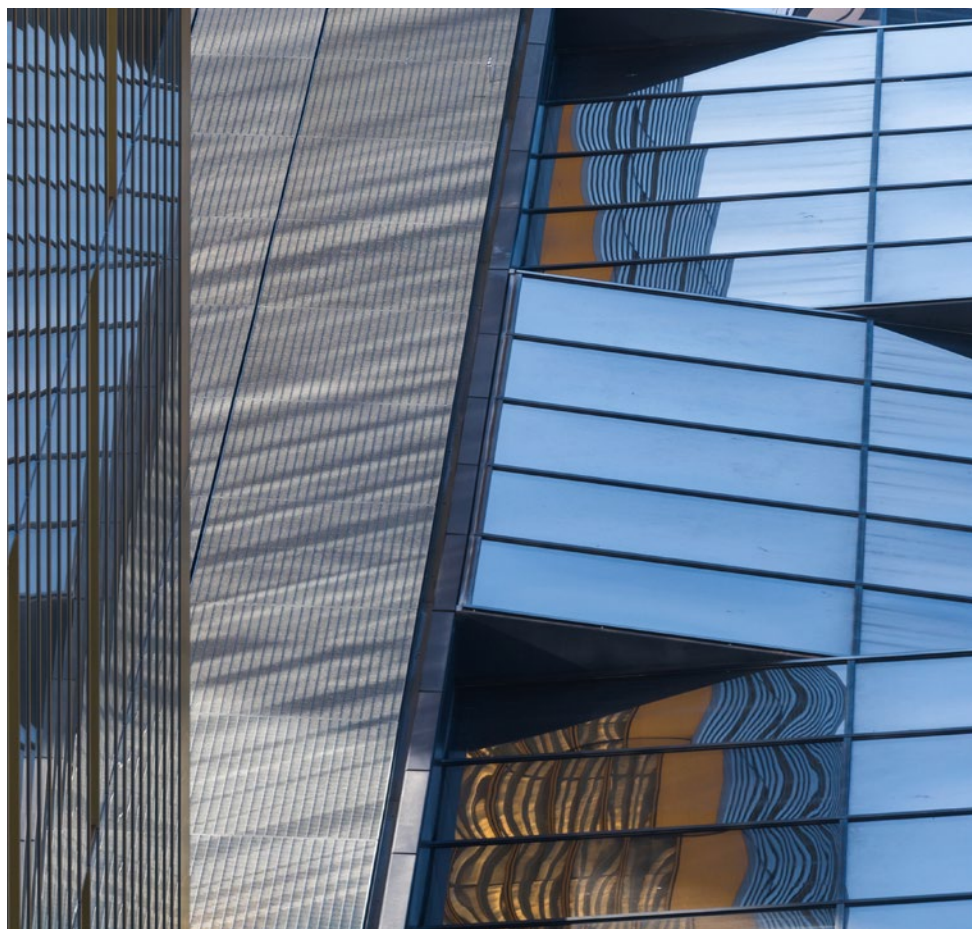
273
poruke na LinkedInu

17 174

zahtjeva građana
za informacije

U skladu s važećim propisima, Sud je, nastavno na **103** zaprimljena zahtjeva, dopustio **pristup svojim upravnim dokumentima i povijesnoj arhivi**. Također je odgovorio na **17 174 zahtjeva za informacije** koje su uputili građani i koji su se odnosili na predmete u tijeku odnosno na sudsku praksu, rad Suda i njegovu nadležnost.

Naposljetku, Pravosudna mreža Europske unije, koja je uspostavljena u ožujku 2017. povodom šezdesete obljetnice Ugovora iz Rima i koja okuplja ustavne i vrhovne sudove država članica, sastala se u više navrata putem videokonferencije u okviru dviju tematskih grupa „Inovacije“ i „Pravna terminologija“. Ti sastanci bili su prilika za razmjenu informacija o korištenju novim tehnologijama u obavljanju pravosudne aktivnosti i za dijeljenje sredstava za prevođenje koja bi nacionalni sudovi mogli koristiti.

Doprinos Glavne uprave za višejezičnost kontinuiranom djelovanju institucije

Thierry Lefèvre, direktor Glavne uprave za višejezičnost

Višejezičnost zauzima središnje mjesto u odvijanju sudskih postupaka Suda. Kad to ne bi bio slučaj, građani ne bi imali pristup europskom pravosuđu ni europskoj sudskoj praksi, iz koje proizlaze prava i obveze. Stoga je, suočena s iznenadnom pojavom zdravstvene krize, Glavna uprava za višejezičnost (DGM) morala osigurati ispunjavanje povjerene joj zadaće, uzimajući pritom u obzir sigurnost osoblja.

Konkretno, dok je pandemija još tinjala, prvi mjeseci godine prošli su bez poteškoća. Krajem veljače DGM je pokrenuo svoju operativnu jedinicu za upravljanje kriznim situacijama te je isplanirao provedbu planova za osiguranje kontinuiteta rada, u bliskoj suradnji s drugim službama Suda te kabinetima sudaca i nezavisnih odvjetnika.

Tri dana prije uvođenja ograničenja kretanja na nacionalnoj razini, 13. ožujka, cjelokupno je osoblje obaviješteno da neće više smjeti dolaziti u zgrade Suda. Apsolutni prioritet bila je zaštita zdravlja kolega i sprečavanje širenja virusa. Nakon što je taj dvostruki cilj osiguran, DGM se u daljnjem postupanju vodio ciljem da se osigura kontinuirani rad. Iako je najprije trebalo pokazati fleksibilnost i kreativnost da bi se moglo upravljati posebnim aspektima te krize, trebalo je pokazati i izdržljivost s obzirom na njezino nepredviđeno trajanje i, uostalom, njezinu neizvjesnost.

Što se konkretno tiče pravnog prevođenja, zajednički i pojedinačni ciljevi prilagođeni su – u prvim danima ograničenja kretanja te kada je to bilo opravdano – osobnoj situaciji članova osoblja Glavne uprave (izolacija, djeca u kući i sl.). Budući da je riječ o sveopćoj krizi, privremeno smanjenje kapaciteta nadoknadilo se smanjenjem potražnje za prijevodima. Nadalje, organizacijske mjere i odgovornost svakog pojedinca, zajedno s dobrobitima koje proizlaze iz kontinuiranog ulaganja u nove tehnologije i u optimiranje eksteralizacije omogućili su ponovno uspostavljanje proizvodnih kapaciteta, tako da kontinuitet rada ni u jednom trenutku nije bio ugrožen.

Što se tiče usmenog prevođenja, pitanje kontinuiteta postavljalo se na drukčiji način. Naime, rasprave su se morale otkazati ili odgoditi na datum nakon 25. svibnja. Stoga se razdoblje od 13. ožujka do 25. svibnja iskoristilo kako bi se utvrdio protokol za rasprave, namijenjen osiguranju zdravstvene sigurnosti svih sudionika, tako što se, primjerice, odredilo da se u svakoj kabini za usmeno prevođenje smije nalaziti samo jedan usmeni prevoditelj. Osim toga, uzimajući u obzir poteškoće s putovanjima s kojima su se suočavali zastupnici stranaka, uspostavljen je sustav sudjelovanja na raspravama na daljinu, što je omogućilo da se izbjegne velik broj pomicanja termina. Ta novost bila je veliki tehnički, umni i organizacijski izazov koji je uspješno prevladan (vidjeti str. [15](#) i [74-76](#)). Naposljetku, služba za usmeno prevođenje također se prilagodila činjenici da je održavanje rasprava prekinuto te se posvetila različitim aktivnostima povezanim sa strukovnim osposobljavanjem i napredovanjem (tečajevi jezika, vježbe usmenog prevođenja i online jezične razmjene) te s promidžbom zanimanja usmenog prevoditelja u području prava (webinari i jezični moduli).

Stoga se DGM u organizaciji kontinuiranog pružanja usluga pravnog prevođenja i usmenog prevođenja oslonio na zalaganje i osjećaj za odgovornost svojeg osoblja, na pružanje uzajamne pomoći i nove tehnologije koje su pritom odigrale ključnu ulogu.

Naposljetku, DGM-ova sposobnost prilagodbe vidljiva je iz digitalizacije razmjene dokumenata, organizacije osposobljavanja i sastanaka na daljinu – uključujući i nastojanje da se donekle zadrži ugodna atmosfera i socijalna povezanost, što je neophodno za dobrobit svih – te politike redovnog informiranja osoba slanjem poruka elektroničke pošte direktora uprave ili slanjem dopisa s informacijama.

Rezultat odgovara uložnim naporima. Naime, zahvaljujući naporima svih sudionika u 2020. bilo je moguće pripremiti potrebne usmene i pisane prijevode za zakazane rasprave te osigurati punu višejezičnost u interesu stranaka i građana, na gotovo uobičajen način u jednoj iznimno teškoj godini.

Informacijske tehnologije u uvjetima pandemije

Raluca Peica, direktorica Uprave za informacijske tehnologije

Za Upravu za informacijske tehnologije (DTI) 2020. će ostati godina obilježena iznimnom sposobnošću reakcije i prilagodljivošću zbog kojih je riječ o povijesnoj godini.

Uvođenjem općeg rada na daljinu, glavni prioritet bio je omogućiti službama Suda nastavak što učinkovitijeg rada unatoč ograničenju kretanja.

Prije donošenja odluke od 13. ožujka 2020. o radu osoblja na daljinu, već smo pripremili naše timove za podršku kako bi mogli odgovarati na pozive iz svojih domova. Nekoliko dana prije donošenja odluke o općem radu na daljinu za cjelokupno osoblje Suda, polovica službe za podršku već je radila na taj način, što je omogućilo provjeru toga funkcionira li pružanje podrške ispravno u okviru tog načina rada i je li sve spremno za pružanje podrške korisnicima koji su iznenada morali promijeniti radno mjesto. Kako bi se svim zaposlenicima Suda osiguralo mjesto rada koje im omogućuje da u vlastitom domu rade kao u uredu, ubrzali smo – počevši od veljače – razvoj programa mobilnosti koji je bio u tijeku te smo opremili sve zaposlenike koji još nisu imali potrebnu opremu.

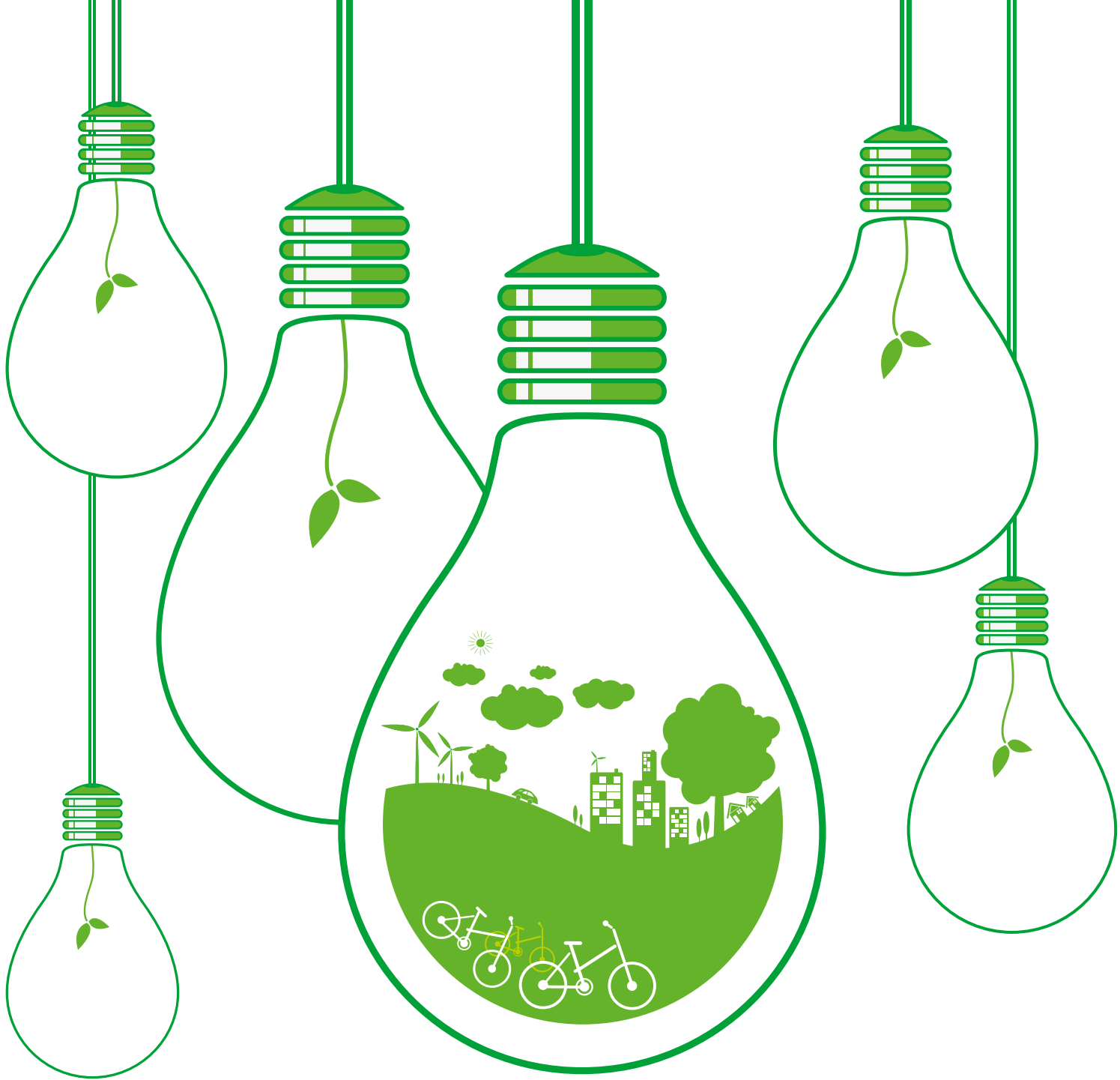
Nekoliko dana nakon ograničenja kretanja udeseterostručili smo kapacitete naših internetskih veza kako bismo bili spremni za suočavanje s naglim povećanjem potreba za povezivanjem između Suda i vanjskog svijeta. To je bilo moguće zahvaljujući angažmanu uključenih službi, koje su učinile sve kako bi se taj proces obavio u iznimno kratkom roku.

Komunikacija i suradnja bile su ključne riječi u našem radu tijekom krize povezane s bolešću COVID-19, s pravosudnog i administrativnog aspekta, u internom i eksternom smislu. Najuočljivije postignuće nova je usluga za sigurno održavanje videokonferencija, koja je omogućila da se organiziraju vijećanja i sjednice vijeća (15 tjedno) te sastanci uprava institucije (150 tjedno). Time se također omogućilo Sudu i Općem sudu da održe 77 rasprava sa strankama koje sudjeluju na daljinu.

Kriza povezana s bolešću COVID-19 donijela je izazove, ali je također stvorila priliku da se ubrza digitalna transformacija koja je u instituciji bila u tijeku. Stoga, nakon što smo svoje resurse najprije usredotočili na stabilnost informatičkih i telekomunikacijskih usluga u kontekstu krize, nastavili smo uobičajenim tempom obavljati druge aktivnosti i projekte, koje smo prilagodili novim potrebama koje su proizašle iz krize, kao što je jačanje samostalnosti korisnika u pogledu alata za rad na daljinu. Također smo, unatoč kriznoj situaciji, nastavili s planom u području digitalne transformacije – osobito u okviru vođenja projekta integriranog sustava upravljanja predmetima (ISUP) – kao i s programima operativne stabilnosti.

Tako 2020. za DTI nije bila godina statusa quo, nego godina prilagodbe i razvoja.

4

**Institucija koja
poštuje okoliš**

Sud Europske unije već niz godina provodi ambicioznu politiku zaštite okoliša kojom nastoji ispuniti najviše standarde održivog razvoja i očuvanja okoliša.

Kao i svake godine, institucija vodi računa o razvoju najnovijih pokazatelja kojima raspolaže, odnosno onih iz 2019. Protekla godina bit će posebna s obzirom na utjecaj općeg rada na daljinu na učinak institucije na okoliš. O tome će biti riječi u Godišnjem pregledu 2021.

Provedba nekretninskih projekata institucije i svakodnevno upravljanje sredstvima i pomagalima koja joj stoje na raspolaganju prožeti su stalnom brigom za zaštitu okoliša, o čemu svjedoči **registracija u sustavu EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) od 2016.

EMAS certifikatom, koji je ustanovljen europskom uredbom i odobrava se organizacijama koje ispunjavaju stroge uvjete u pogledu svoje okolišne politike i napora u očuvanju okoliša i održivom razvoju, snažno se potvrđuju obveza zaštite okoliša Suda i visoka razina ekološke učinkovitosti koju je dosegnuo.

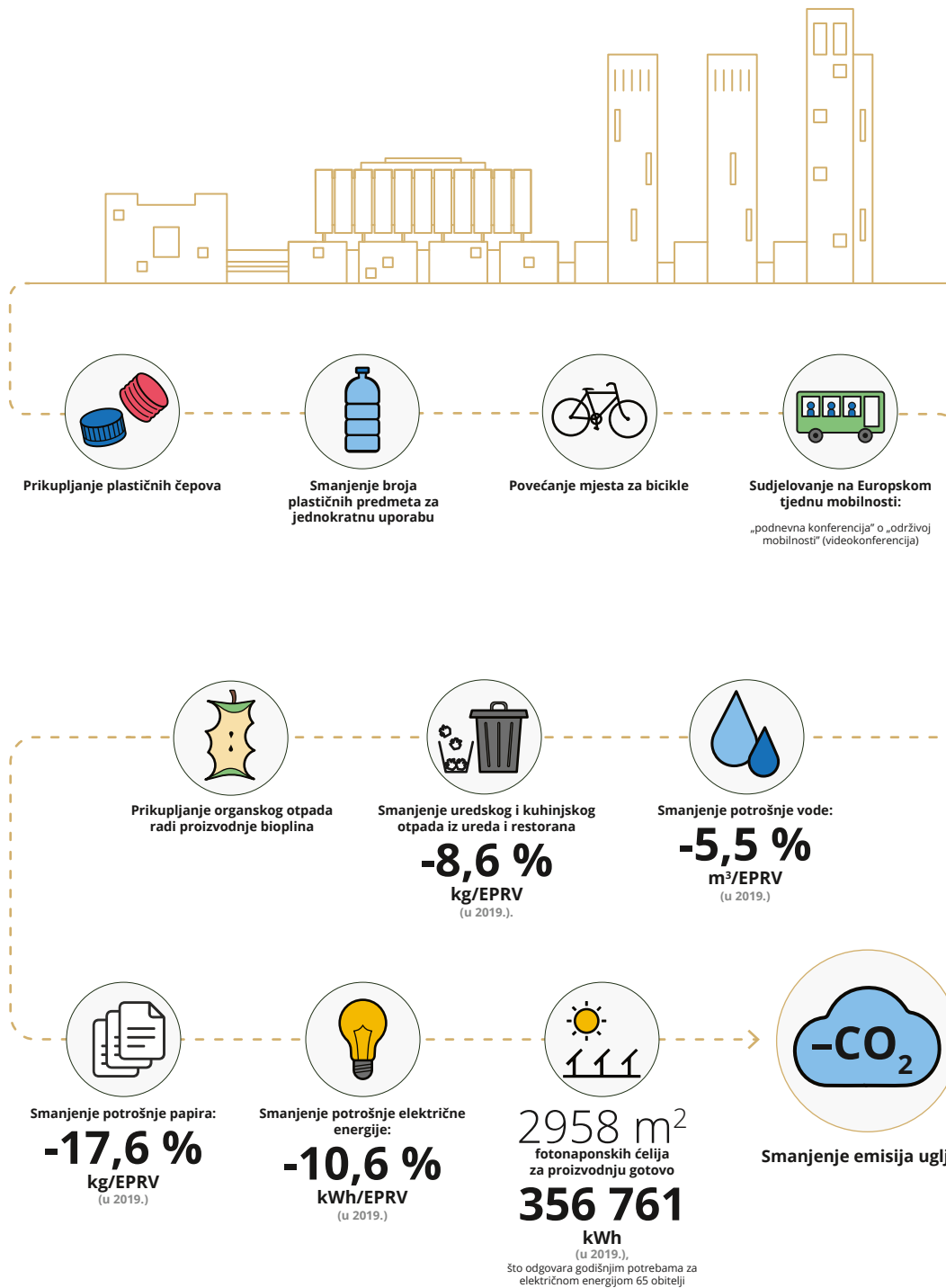
U svojoj godišnjoj **Izjavi o okolišu**, Sud iznosi detaljan prikaz ekološke učinkovitosti te postojećih i budućih ekoloških projekata u instituciji.

S pomoću **internetskog modula osposobljavanja**, Sud se obraća svim novim djelatnicima kako bi ih informirao o okolišnim aspektima njihova svakodnevnog rada, te im predlaže pravilne navike s informatičkog gledišta i gledišta uredske automatizacije, korištenja energije, vode i obrade otpada, kao i navike povezane s njihovim putovanjem.

Kao jednu od konkretnih mjera Sud je postavio cilj da se do kraja godine iz raspravnih dvorana, soba za vijećanje i sa sjednica potpuno izbace **plastične boce za jednokratnu uporabu**: prestao ih je naručivati u studenom 2020.

Aplikacija e-Curia ([vidjeti stranicu 24](#)) za razmjenu sudskih dokumenata između zastupnika stranaka i sudova Unije ima pozitivan učinak na okoliš. Na primjer, da su sve stranice postupovnih akata koje su 2020. Sudu i Općem sudu dostavljene putem e-Curije (više od 1 300 000 stranica) poslone u papirnatom obliku zajedno s preslikama, to bi dovelo do proizvodnje dokumenata čija bi težina iznosila nekoliko tona papira, koje bi usto trebalo fizički prevesti u Luksemburg.

Ekvivalent punog radnog vremena (EPRV) jedinica je koja omogućuje mjerenje radnog opterećenja neovisno o razlikama u broju radnih sati službenika u tjednu, koje postoje zbog različitih oblika radnih odnosa.

Okolišni pokazatelji za vodu, otpad, papir i električnu energiju odgovaraju onima iz 2019. Odstupanja su procijenjena u odnosu na 2015., koja je referentna godina.

5

Pogledi prema budućnosti

Nakon promjena koje je institucija doživjela u 2020., 2021. mogla bi biti godina posvećena nastavku tekućih projekata koji uključuju inovacije proizišle iz iskustava rada od kuće, u okviru postupnog vraćanja na oblike rada koji uključuju veću prisutnost.

U kontekstu digitalizacije, pojednostavnjenja i racionalizacije u protoku dokumenata i odluka, projekt integriranog sustava upravljanja predmetima – za koji je u 2020. okončan postupak javne nabave – značajno će se razviti u smjeru koji će omogućiti znatne iskorake u pogledu učinkovitosti kako sudova tako i službi uključenih u postupanje s predmetima.

Pozitivna iskustva stečena tijekom općeg rada na daljinu – koja su osobito utvrđena tijekom anketa provedenih među članovima osoblja i voditeljima službi – poslužit će za cjelovito promišljanje o konkretnim načinima djelomičnog izvršavanja zadaća od kuće. U tom su pogledu nužna promišljanja o ravnoteži između profesionalnog i obiteljskog života, o potpori jačanju samostalnosti suradnika, u cilju dobrobiti osoblja i kvalitete pruženih usluga, te o sredstvima koja mogu poslužiti tomu da se u navedenom kontekstu osigura zajedništvo među osobljem i razvoj njegovih odnosa s institucijom.

Tehnologija virtualne prisutnosti koja se intenzivno primjenjivala u 2020. poslužit će kao temelj projekta diversifikacije ponude prijama posjetitelja. Taj projekt namijenjen je tomu da vanjskim posjetiteljima koji ne mogu doći u Luksemburg da bi vidjeli Sud (osobito zbog zemljopisne udaljenosti, koja podrazumijeva određeni utrošak vremena i novca, što uključuje i utjecaj na okoliš) omogući virtualni dolazak u prostorije institucije kako bi sudjelovali u posjetu na daljinu. Predloženi program uključivat će videosekvencije, posjet zgradama uz komentar i interaktivne susrete s članovima osoblja institucije. U okviru tog programa posjeta na daljinu institucija bi željela ponuditi što veći broj sredstava za upoznavanje sa svojom ulogom unutar europskog institucionalnog sustava i doprinosom pravnom poretku Unije, radi ostvarivanja demokratskih ciljeva. U 2021. godini najprije će se pokrenuti pilot faza projekta s ograničenim brojem grupa koje uključuju mlađu publiku (15-18 godina), nakon čega će se ponuda proširiti i prilagoditi drugim dijelovima javnosti.

6

**Ostanite
povezani!**

PRISTUPITE PORTALU ZA PRETRAŽIVANJE SUDSKE PRAKSE SUDA I OPĆEG SUDA PUTEM STRANICE CURIA:

curia.europa.eu

PRATITE AKTUALNOSTI U SUDSKOJ PRAKSI I INSTITUCIJI:

- pregledavanjem **priopćenja za medije**: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- pretplatom na **RSS kanal** Suda: curia.europa.eu/jcms/RSS
- praćenjem **Twitter računa** institucije: [couruepresse](https://twitter.com/couruepresse) ili [eucourtpress](https://twitter.com/eucourtpress)
- praćenjem **LinkedIn računa**:
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- preuzimanjem **aplikacije CVRIA** za pametne telefone i tablete
- pregledavanjem **Zbornika sudske prakse**:
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

ZA VIŠE INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA INSTITUCIJE:

- posjetite stranicu o **Godišnjem izvješću 2020.**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - **Godišnji pregled**
 - **Izvešće o pravosudnoj aktivnosti**
 - **Izvešće o upravljanju**
- pogledajte **videa na YouTubeu**

PRISTUPITE DOKUMENTIMA INSTITUCIJE:

- **povijesna arhiva:** curia.europa.eu/jcms/archive
- **upravni dokumenti:** curia.europa.eu/jcms/documents

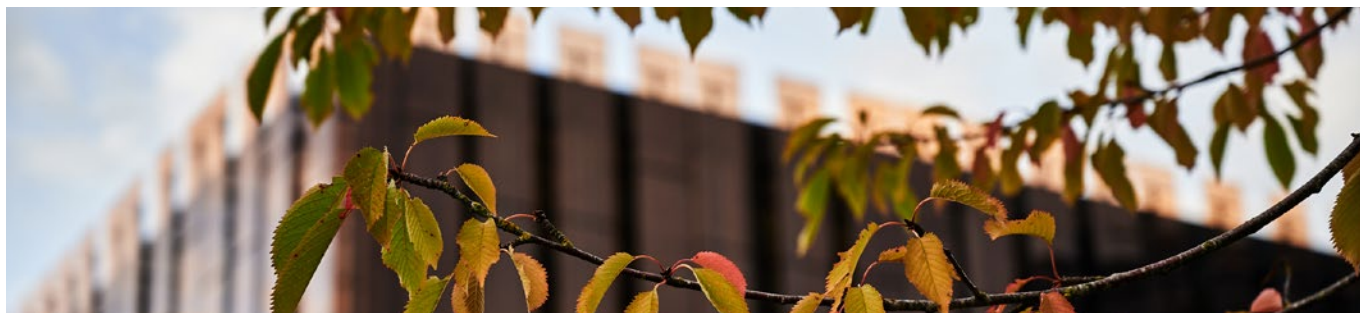
POSJETITE SJEDIŠTE SUDA EUROPSKE UNIJE:

- Institucija zainteresiranima nudi posebno osmišljene programe posjeta prilagođene interesu svake pojedine skupine (prisustvovanje raspravi, razgledavanje zgrada ili umjetnina uz vodiča, studijski posjet): curia.europa.eu/jcms/visits
- Zahvaljujući **virtualnom obilasku**, kompleks zgrada možete također vidjeti iz zraka te u njega ući iz vlastita doma: <https://curia.europa.eu/visit360/>

ZA SVE INFORMACIJE O INSTITUCIJI:

- pišite nam putem **obrasca za kontakt:** curia.europa.eu/jcms/contact

SUD EUROPSKE UNIJE

Sud
L-2925 Luxembourg
tel. +352 4303-1

Opći sud
L-2925 Luxembourg
tel. +352 4303-1

Internetske stranice Suda: curia.europa.eu

Tekst dovršen u ožujku 2021.

Stanje podataka na dan 31. prosinca 2020.

Ni institucija ni osoba koja djeluje u ime institucije nisu odgovorne za upotrebu objavljenih informacija.

Luxembourg: Sud Europske unije,
Uprava za komunikaciju
Odjel za publikacije i elektroničke medije

Fotografije: © Europska unija, 2019.-2021.

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora.

Zabranjuje se svaka upotreba ili umnožavanje fotografija ili drugih dokumenata za koje Europska unija nema autorska prava bez dopuštenja nositelja autorskih prava.

Print	QD-AQ-20-101-HR-C	ISBN 978-92-829-3702-0	ISSN 2467-1452	doi:10.2862/82652
PDF	QD-AQ-20-101-HR-N	ISBN 978-92-829-3581-1	ISSN 2467-1681	doi:10.2862/204368
HTML	QD-AQ-20-101-HR-Q	ISBN 978-92-829-3563-7	ISSN 2467-1681	doi:10.2862/802951

SUD
EUROPSKE UNIJE

Uprava za komunikaciju
Odjel za publikacije i elektroničke medije

Travanj 2021.

